

**XXXII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia
Had és Rendészettudományi Szekció
Budapest, 2015. április 15-17.
Szent István Egyetem
SZIE**

KIKET SZOLGÁLUNK, KIT VÉDÜNK?

A társadalom reagálása a rendőri intézkedésekre

Jelige: husky

Dolgozat lezárásának időpontja: 2014. november

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	3
2. A rendőrség szerepe	4
2.1. Rendőrség és társadalom	4
2.2. Elvárások, tulajdonságok	7
2.3. Pályaelhagyás	16
2.4. A rendőri intézkedés	18
3. A Kecskeméti Rendőrkapitányság	24
4. Kölcsönös vélemények.....	27
4.1. A rendőrök véleménye az állampolgárokról.....	27
4.1.1. Az intézkedések	37
4.2. A civilek véleménye a rendőrökről	46
4.3. Vélemények összesítése	56
5. Összefoglalás	58
6. Irodalom	62

1. Bevezetés

A rendőrség és a társadalom viszonya a demokratikus berendezkedésű államokban a közvélemény és a tudomány számára is fontos kérdés. Ez a kérdés engem is foglalkoztat, ezért választottam a címben jelzett témát. Ezen belül a társadalom reagálása a rendőri intézkedésekre, az egyik legérdekesebb téma, mert ez a probléma nem az elmúlt pár évben merült fel, hanem több évtizedre nyúlik vissza. Számomra azért érdekes téma, mert ki szerettem volna deríteni a probléma okát, gyökerét, és azt hogy hogyan lehetne változtatni a már meglévő helyzeten. Ez egy összetett dolog, aminek sok befolyásoló tényezője van, mint például, hogy a rendőrök miként intézkednek, az állampolgárok mennyire vetik alá magukat a rendőri intézkedéseknek, milyen a megítélése a rendőröknek és ezen keresztül a rendőrségnek, pozitívan, vagy negatívan vélekednek-e, továbbá vélemény-befolyásoló tényező, hogy milyen korúak, mennyire intelligensek.

Nagyon érdekes, mert két fél áll szemben(?) egymással. Az egyik fél a rendőrség, akinek úgy mond, hatalma van a társadalom felett, mert személyi szabadságot korlátozhat, bár sok esetben a szabályok megkötik a kezüket. A másik fél az állampolgárok, akiknek sokkal több joguk, és kötelezettségeik vannak, mint a rendőrség tagjainak, és ők ezt jól tudják érvényesíteni, és kihasználni.

Úgy gondolom, hogy az interjú forma – civilek a rendőrökről, rendőrök a civilekről – alkalmas a felmerülő kérdések boncolgatására. Ezért kutatásomat a Kecskeméti rendőrkapitányságon végeztem. Mely függvényében több ismeretre tettem szert.

2. A rendőrség szerepe

2.1. Rendőrség és társadalom

Bár idehaza igen rövid múltra tekinthet vissza a rendőrség szociológiai vizsgálata, az Egyesült Államokban csaknem fél évszázados hagyománya van ennek a tudományágnak. Az elemzések középpontjában nyíltan vagy látenszen szinte mindig a rendőrség és a demokratikus társadalom viszonya áll, valamint az, hogy milyen tényezők határozzák meg a rendőrség sajátosságait és eredményességét. Sokféle szempontból vizsgálható a rendőrség és a társadalom viszonya: miként hat a rendőrségre az a pozíció, melyet elfoglal az intézményrendszerben, a mindennapi életben; hogyan hat a rendőrség működése a társadalomra és a lokális közösségekre, a rendőri szervezet felépítésére, belső viszonyaira, a rendőri szubkultúra, a korrupció alakulására. A rendőrséget eszköz jellegűnek fogják fel a társadalmi intézményrendszerben. A rendőrség olyan szervezet, amely eszközként működik, mondjuk a jogérvényesítés eszközeként. Következésképpen alá van vetve a társadalmi intézményrendszer szereppel felruházott tényezőinek, azok eszközeként funkcionál. Az a dolga, hogy ezeket az intézményeket szolgálja.

Felvetődhet a probléma, hogy létezik-e a bűnözés? Létezik, mert a rendőrség célja nem más, mint például a bűnözés megszüntetése. Nem arra törekszik, hogy valami legyen vagy fennmaradjon, hanem arra, hogy a bűnözés ne legyen.¹A rendőrség arra törekszik, hogy sajátos szempontjait elfogadtassa a rendszer többi szereplőjével. A rendőrségtől elvárt szerep attól függ, hogy milyen értékek uralkodóak a társadalomban. A rendőr a társadalmi törésvonalak mentén tevékenykedik, ott, ahol a különböző értékek és viselkedésmódok ütköznek vagy sűrűlődnak. A társadalmat áthatják azok a szabályok, melyek mentén az életfeltételek biztosíthatóak.²

A társadalmi határok, amelyeket a rendőrségnek védenie kellett a 20. század közepén, megváltoznak, egyre inkább átjárhatóvá válnak, más módon közelítenek a társadalmi különbségekhez. A rendőrség feladata a rendfenntartás, ami ma is hatással van a rendőrség szervezetére, munkájára és a rendőrök felfogására egyaránt.³A rendőrséggel foglalkozó tudomány újabb és újabb módokon igyekszik megfelelni a követelményeknek. A rendőr pedig a közösség tagjaként cselekszik. Nem számíthatunk arra, hogy a demokratikus rendőrség összhangban lesz a

¹Krémer Ferenc: A rendőrség társadalmi szerepe szociológiai szempontból
<http://www.mtapti.hu/mszt/19981/kremer.htm>

²uo.

³uo.

demokratikus társadalommal, hogyha belső rendje eltér a társadalmi normáktól és értékektől. A rendőr szerepe átalakul ebben az új környezetben. A korábbiaknál sokkal nyilvánvalóbbá válik, hogy az integrálódás nem kényszeríthető ki. Az erőszak semmilyen formájától sem várható, hogy növeli az együttműködési készséget a társadalom azon csoportjaiban, ahol az az életfolyamat eseményrendszerében nem megfelelően alakul ki, azaz az általánosan elfogadottól eltérően formálódik. Magának a rendőrségnek is ennek megfelelően kell felépülnie és cselekednie.⁴

A 20. században fontossá vált a demokratikus társadalmi berendezkedés kialakítása és a bűnözés kontrollja szempontjából egyaránt a társadalom és a rendőrség közötti viszony megváltozása. Az Egyesült Államokban az 1930-as években már felmerült a reform terve, mert a rendőri tevékenység a társadalom számára több kárral, mint haszonnal járt. „A reform célja olyan rendőrségi szervezet és kultúra kialakítása, olyan rendőrök toborzása és képzése, akik elkötelezettek a társadalmi béke és biztonság fenntartása mellett és képesek is megfelelni az ezzel járó követelményeknek.”⁵ Az 1960-as évek közepétől kezdve képtelen volt feladatait maradéktalanul ellátni, túlvállalta magát, és ez negatív visszhangot váltott ki az emberekből. Az előítéletek kialakulásának komoly oka volt. Csökkent a felderítési eredményesség, csökkent a rendőrség társadalmi megbecsültsége, lazultak a lakossággal való kapcsolat, és egyre kisebb volt a büntetések visszatartó ereje. Összességében megrendült a biztonság. De a kialakulásának az egyik fő oka az, hogy évszázadokon át idegen hatalmak befolyásolása alatt állt az ország. Aránytalan fejlődést váltott ki. Tovább növekedett az állampolgárok ellenszenvé. Szükség volt a fejlesztésre, mely által a munkafeltételek megnehezedtek. A szakmai hozzáértés másodrendűvé vált. Rossz tárgyi feltétel volt a jellemző, munkához képest alacsony volt a fizetés, és rossz társadalmi megítélés alakult ki, ami mai napig kihat a rendőrségre. Többet között a társadalom negatív megítélése miatt alakult ki az egyik sajátságos rendőri tudat és a katonaihoz hasonló zárt világ. Hamis rendőrségkép alakult ki, amely alapjául szolgál a lakosság és a szervezet elidegenedéséhez, a kölcsönös bizalmatlansághoz. Alapvető probléma, hogy nem sikerült a társadalommal jó kapcsolatot kialakítani. A rendőrök tanúsítják, hogy a rendőrséggel szemben előítéletek vannak.⁶ A rendőrségről kialakított véleményüket befolyásolta a rendőrök személye, akikkel kapcsolatban állnak az intézkedés során. Vannak olyan

⁴Krémer Ferenc: A rendőrség társadalmi szerepe szociológiai szempontból, Szolgálat és szociális munka <http://www.mtapti.hu/mszt/19981/kremer.htm>

⁵Krémer Ferenc: Szociológiai alapismeretek. Kézikönyv rendvédelmi hallgatók számára Rejtjel Kiadó, Bp. 2003. 240. o.

⁶Balogh Sándor: Rendőrség és társadalom, A társadalom és a rendészeti szervek tanulmányosorozata, Rendőrség és társadalom, A rendszerváltás magyar rendőrsége, BM kiadó Bp. 1993, 30.o., 34-35.o.

feladatok, amelyek nem népszerűek azok körében, akivel szemben alkalmazzák. Így újabb negatív „címkék” ragadtak a rendőrségre. Fontos tényező, hogy a szervezet sem próbált meg javítani a róla kialakult képről. Az antidemokratikus társadalmi viszonyok között kialakult egyfajta bűnbakképző mechanizmus, amelynek a rendőrség könnyen céltáblájává vált. Nem kerültek felszínre az igazi problémák.⁷

A rendszerváltást követően az állampolgárokat új jogok és kötelezettségek illették meg, megváltozott az államhoz való viszonyuk. A gazdasági funkciók váltak a legfontosabbakká. Romlott a közrend, közbiztonság. Ezért az állampolgároknak felmerült a közrend fokozottabb védelme, és az ezt megvalósító rendőrség munkájának erősítése, javítása. A lakosság hozzáállása a rendőrséghez kettős elváráson alapult. Egyrészt legyen a rendőr demokratikus beállítottságú, és az állampolgárral szemben legyen előzékeny, engedékeny. Másrészt legyen határozott, tartsa fent a közrendet, közbiztonságot, annak ellenére is, hogy növekedett az eljárás alá vont személyek jogai, melyek nehezítették a rendőrök munkáját. Tehát olyan stratégiát kellett kialakítani, amelyek elősegítik a rendőrség és a társadalom együttműködését. Erre a legismeretebb példa a svájci TC (Team Consult) tanácsadó cég 1990-1999 között belügyminisztériumi támogatással végzett tényfeltáró és tervező munkája. A project megállapításai között szerepel, hogy – többek között – új típusú rendőrtisztviselőkre és új rendőri szervezetre van szükség, valamint a lakosság és a rendőrség között új minőségű kapcsolatot kell kialakítani.⁸ A lakosságban tudatosulnia kellett volna/kellene, hogy a bűnüldözés közérdek, együttműködés nélkül a probléma nem oldható meg. Rendőrségbarát környezetet kellene kialakítani, amelyben a rendőrségnek is közre kellene működnie, mivel a lakosság előítélete a tömegkommunikáció hatására is változik. Mert így negatív marad a rendőrség megítélése.⁹ Sok esetben hamis sztereotípiákat tesznek közzé a tömegkommunikáció területén. Többet kéne az állampolgárokkal kommunikálni, eseményeket közvetíteni feléjük. A múltbeli tapasztalatokban gyökerező előítéletek az állampolgároknál még ma is fenn állnak, mert az érzelmi mivoltuk lassabban változnak, mint a valóságos helyzet. Sajnos az eddig leírtakat ma is tapasztalhatjuk, nem csak az elmúlt évszázadban.¹⁰ A legfontosabb a közrend, közbiztonság belső megteremtése, a működési feltételek megteremtése. Szükség lenne az elkövetők szigorú megbüntetésére. De sok esetben a rendőr szükség esetén sem mer intézkedni. A kétségei elsősorban abból adódnak,

⁷Balogh Sándor: Rendőrség és társadalom, A társadalom és a rendészeti szervek tanulmányosorozata, Rendőrség és társadalom, A rendszerváltás magyar rendőrsége, BM kiadó Bp. 1993, 36.o.

⁸Gottlieb, Gerhard-Kröszel Károly-Preste, Bernhard: A magyar rendőrség reformja Felix Verlag, Holzkirchen, 1998.

⁹Balogh Sándor: Rendőrség és társadalom, A társadalom és a rendészeti szervek tanulmányosorozata, Rendőrség és társadalom, A rendszerváltás magyar rendőrsége, BM kiadó Bp. 1993, 38-39.o.

¹⁰id. m. 38-39.o.

hogy a korrekt, áttekinthető jogi szabályozás, a szituációkra való felkészültség hiányosnak bizonyulnak. A rendőri pálya presztízse alacsony, nem népszerű a rendőri hivatás. Pozitívan értékelték a rendőrök fizikai felkészültségét, és azt mondták, hogy a rendőrség megújuló, becsületos testület.¹¹

A rendőri szervezet korszerűsítése, és a rendőrképzés a szociális probléma tisztázását igényli. A rendőrökkel szemben sok az előítélet. Egyharmada kifejezetten pozitívan vélekedik: szereti, tiszteli, becsüli, felnéz a rendőrökre. A társadalom fele közömbösen reagál a rendőri intézkedésekre, míg közel 10 % -a negatívan attitűdöt tükröz: lenézik, utálják, gyűlölik a rendőröket, és van egy részük, mely kifejezetten ellenséges, gyűlölködő hozzáállású. Ezek a negatív vélemények nem a rendőrnek szól, hanem az egyenruhának. Ennek az a magyarázata, hogy az elmúlt években lejáraták az egyenruha becsületét.¹²

A rendőrök is úgy gondolják, hogy a társadalom élesen elítéli a rendőrséget. Az állampolgárok nem szívesen segítenek a rendőröknek, ha segítséget kérnek tőlük, főképp akkor, ha a rendőrt bántalmazták, mert nem akarnak ők sem bajba keveredni, félnek, hogy bántalmazták, vagy később még meg is hurcolják őket. Ez arra utal, hogy a jogi szabályozás, valamint az ezekkel kapcsolatos gyakorlat az állampolgárok egy részét visszatartja az egyébként kíváncsi fellépéstől.¹³Több vizsgálat alapján a rendőröknél sajátos szociálpszichológiai jelenség létezik, melynek lényege, hogy úgy gondolják, hogy a társadalom negatívabban vélekedik róluk, és hogy a rendőrség és az állampolgárok közötti konfliktust befolyásolja az úgy nevezett szociálpszichológiai konfliktus „faktor”. Ezt Kiss Géza 1991-ben tanulmányozta a Szerepfeszültségek és szerepkonfliktusok a rendőrök munkájában című könyvében. Mely során a következőkre jutott:¹⁴A rendőrök is tagjai a társadalomnak, ezért rájuk is hatnak a feszültségszintek.

2.2. Elvárások, tulajdonságok

Bár igaz, hogy egy szervezet tagja, mellyel szemben a társadalom sajátos elvárásokat fogalmaz meg. A rendőrök munkájában különösen a közrendvédelmi és a közlekedésrendészeti állomány tagjainak, fontos, hogy felismerjék a konfliktus helyzetet, hogy tudatosodjanak bennük azok a mechanizmusok, magatartások és jelzés rendszerek, mely által a rendőr akaratától

¹¹Balogh Sándor: Rendőrség és társadalom, A társadalom és a rendészeti szervek tanulmányosorozata, Rendőrség és társadalom, A rendszerváltás magyar rendőrsége, BM kiadó Bp. 1993, 40-41.o

¹²Dános Valér: A rendőrök önképe I. fejezet: A rendőrök önképe, A rendőrség és a társadalom viszonya, A rendőrök önértékelése –empirikus vizsgálat adatai alapján BM-Hanns-Seidel Alapítvány Bp. 1992. 4-6.o

¹³id. m. 8.o

¹⁴id. m. 10.o

függetlenül konfliktus helyzeteket hozhatnak létre.¹⁵ A rendőröket érő feszültség konfliktus több jelenségből adódhat. A konfliktust rendőrként elkerülni lehetetlen. Tudni kell kezelni, végig kell gondolni, hogy milyen „eszközöket” lehet igénybe venni egy intézkedés során. A konfliktust nem csak erővel lehet feloldani, hanem higgadtsággal, udvariassággal, és szép szóval, lehet sok esetben egy szép szó többet ér, mint az erő. Hisz a rendőrnek nem szabad feszültséget, konfliktust generálnia az intézkedés során.¹⁶ Az egyik kiváltó oka a konfliktus helyzetnek, hogy egyes politikai erők céltáblája a rendőrség lett, ez lényegesen dezorganizálta a rendőrséget. Bíralták a rendőrséget, és a munkájukat, ezért átszervezték a szervezetet a rendszerváltást követően. A közbiztonság területén elszabadult a „pokol”. Növekedett a bűncselekmények száma. A rendőrök is elbizonytalanodnak ennek hatására, és ez által csökken az intézkedések, és a nyomozások hatékonysága. Ezért szükség van a rendőrségi munka szemléletének megváltoztatására. Határozottabbnak, erélyesebbnek kell lennie a rendőrnek, és biztosítani kell a közrendet, közbiztonságot minden körülmények között. A rendőrt motiválni kell a munkájában, hogy megőrizze a hivatástudatát és akciókészségét. Szükség van az intézkedési fegyelemre, mert ha rosszul választja meg az intézkedés módját, hangnemét, stílusát, akkor könnyen a társadalom céltáblájává válhat. Az intézkedést nehezíti a lakosság előítélete.¹⁷ Az állampolgárok elvárásai az emberekben jelentős feszültséget halmoznak fel. A rendszerváltás óta biztosítva van a szólásszabadság, a politikába való beleszólás joga, valamint az állam és intézményei bírálatának lehetősége. Ez által növekszik a feszültség az állampolgároknak, mert egyre védtelenebbnek érzik magukat. Olyan érzékeny lelki világgal rendelkeznek, hogy a rendőri intézkedést konfliktus helyzetnek ítélik meg, és kihasználják indulataik levezetésére, de közben elvárják, hogy a rendőr védje meg a közrendet, közbiztonságot.¹⁸ Az állampolgárok elvárásai mellett a rendőrnek teljesíteni kell a szervezet, és a vezetők elvárásait is. Nem csak írásban vannak elvárások, aminek meg kell felelniük. Jelen van a diszkrecionális lehetőség, és a parancsnoki szubjektivitás. Sok esetben a parancsnok sem végzi jól a munkáját, ő is bizonytalanra válhat, és feszültség gyűlhet össze benne. De ennek ellenére a parancsot végre kell hajtani szakszerűen, és jogszerűen. A parancsok sokszor egymásra épülnek, egymást erősítik, logikai láncolatot képeznek. Ha nem az utasítás szerint jár el a rendőr, akkor a

¹⁵Dános Valér: A rendőrök önképe I. fejezet: A rendőrök önképe, A rendőrség és a társadalom viszonya, A rendőrök önértékelése –empirikus vizsgálat adatai alapján BM-Hanns-Seidel Alapítvány Bp. 1992. 11.o

¹⁶Horváth József: Szolgálgj tisztességgel! Gondolatok a rendőri hivatás etikájáról. A konfliktus BM kiadó, Bp. 2003, 51-52.o.

¹⁷Dános Valér: A rendőrök önképe I. fejezet: A rendőrök önképe, A rendőrség és a társadalom viszonya, A rendőrök önértékelése –empirikus vizsgálat adatai alapján BM-Hanns-Seidel Alapítvány Bp. 1992. 11-12.o

¹⁸id. m. 13.o

másik munkáját is tönkre teheti.¹⁹ Emellett a család elvárásai is hatással vannak a rendőrré. Lehet negatív hatása, ha a megfelelési igénye túl magas, de ez fordítva is lehetséges, ha jó családi háttér van, akkor a reális családi elvárások segíthetik a rendőrt, a belső stabilitását. Pozitív énkép alakulhat ki, mely elég energiát ad ahhoz, hogy a feszültséget tolerálni tudja.²⁰ Tehát fontos, hogy a magánéletben is minden rendben legyen, bár rendőrként nem beszélhetünk magánéletéről, mert a rendőr szolgálaton kívül is megfelelő magatartást kell tanúsítson, kiegyensúlyozott, udvarias, és szolgálatkész kell legyen, illetve nem sértheti a közérköcsöt. Tilos minden olyan, megnyilvánulás, ami a rendőrség hírnevét gyengítené, vagy sérti a rendőri egyenruha tekintélyét. Ez az összeférhetetlenségre utal.²¹ Emellett példát is kell mutatnia a rendőrnek, amit az állampolgárok szívesen követnek, mert nem csak tanít, hanem nevel is. Problémaként jelentkezik az is, hogy a társadalmi megbecsültségük rossz, egyre jobban nő a bűnelkövetők száma, így a rendőri szervekre a túlterheltség jellemző, mely azt eredményezi, hogy egyre kevesebb a felderített ügyek száma. Továbbá a problémák, ellentmondások a szakképzésből is adódnak. A szakképzésnek egy folyamatos, konfliktus felismerő, megértő, feloldásukat, megoldásukat segítő ismeretanyag elsajátítása és alkalmazása lenne. De a pályázók nagy része nem ismeri az általa választott pálya reális lehetőségeit, a szervezetet és értékeit, a munkát és a belső íratlan szabályokat. Illetve csökken a motiváció, mely erőt, energiát adna a korábban már leírtakhoz. A gyakorlat során pedig kudarcok érik, ami által az egyenruhás rendőri állomány önértékelése alacsony lesz. Ahhoz, hogy ne érje kudarc, szükség lenne tanulni az idősebbektől, tapasztalni kell a szakmai fogásokat, az egyes taktikai trükköket, meg kell ismerni az állampolgárok viselkedési módjait. Emellett meg kell tanulni kezelni saját személyiségét, mert a legnagyobb uralom az önuralom. Végül meg kell tanulni elfogadni a hibák következményeit, és vállalni kell értük a felelősséget.²²

A felelősségtudat megfontolásra, bölcsességre, empátiára, toleranciára tanít meg. Felelősséggel jár az intézkedés során végrehajtott feladat. Felelős a rendőr saját magáért, az intézkedésért és az állampolgárért is. Mindig dönteni kell jogos és jogtalan, helyes és helytelen között. Mindig úrrá kell lenni a helyzeten.²³ A rendőr felelősséggel tartozik a munka minősége miatt is. A rendőri munka akkor vált ki társadalmi megbecsülést, elismerést, ha az olyan színvonalú,

¹⁹Horváth József: Szolgálgj tisztességgel! Gondolatok a rendőri hivatás etikájáról. A parancs teljesítése BM kiadó, Bp. 2003. 71-72.o.

²⁰Dános Valér: A rendőrök önképe I. fejezet: A rendőrök önképe, A rendőrség és a társadalom viszonya, A rendőrök önértékelése –empirikus vizsgálat adatai alapján BM-Hanns-Seidel Alapítvány Bp. 1992. 14.o

²¹Horváth József: Szolgálgj tisztességgel! Gondolatok a rendőri hivatás etikájáról. A magánélet BM kiadó, Bp. 2003. 57-58.o.

²²id. m. 68-69.o.

²³id. m. 27.o.

hogy az állampolgárok igényeit kielégíti. Tehát akkor megfelelő, ha törvényesen, szakszerűen, eredményesen, hatékonyan történik a feladat végrehajtása. A munka minőségét szívvel-lélekkel, odafigyeléssel, alaposággal kell elvégezni.²⁴ A munka minőségéhez hozzájárul a dokumentumok, jelentések megírása is. El kell tudni számolni egy adott ügy során, hogy hol, mikor, mit, miért, hogyan és kivel szemben intézkedtünk, illetve, hogy milyen kényszerítő eszköz került alkalmazásra és hogy mi lett annak az eredménye. A megfelelő dokumentálás biztosítja a korrekt és pontos ellenőrizhetőséget, megvéd az alaptalan támadásokkal szemben.²⁵ Az ellenőrzésre azért van szükség, hogy megbizonyosodjunk arról, hogy betartják-e a rendőrök a szabályokat vagy sem, illetve saját maguk is egy visszajelzést kapnak, hogy jól intézkednek-e vagy sem. Az ellenőrzés megóv az esetlegesen bekövetkező hibáktól.

Hibázni emberi dolog, tehát a rendőr is követ el hibákat, és sajnos a társadalom ez alapján ítéli meg őket. A rendőrök megítélése, hogy szeretik-e őket vagy sem, függ az adott rendőrtől, és hogy hogyan reagál az adott állampolgár.

Választípus	Abszolút szám	%
Szeretik	4	0,79
Tisztelik	10	1,99
Becsülik	16	3,19
Felnéznek rá	-	-
Közömbösek	215	42,91
Lenézik őket	87	17,36
Utálják őket	27	5,38
Gyűlölik	3	0,59
Egyéb	139	27,74
Összesen	501	99,99

²⁶

A lakosság zöme pozitívan viszonyul a rendőrökhöz a rendőr saját véleményeik alapján, de 25%-uk azt mondja, hogy utálják, nem szeretik őket. A közrendvédelmi és a közlekedésren-

²⁴ Horváth József: Szolgálg tisztességgel! Gondolatok a rendőri hivatás etikájáról. A magánélet BM kiadó, Bp. 2003. 62.o.

²⁵ id. m. 18.o.

²⁶ Dános Valér: A rendőrök önképe I. fejezet: A rendőrök önképe, A rendőrség és a társadalom viszonya, A rendőrök önértékelése –empirikus vizsgálat adatai alapján BM-Hanns-Seidel Alapítvány Bp. 1992. 16.o.

dészeti állomány tagjai a legpesszimistábbak. A bűnügy területén dolgozók pedig átlagos képet mutatnak. Az igazgatásrendészet dolgozói vélekednek a legpozitívabban. A férfiak sokkal pesszimistábbak, mint a nők.²⁷

A közrendvédelmi, és közlekedésrendészet területén dolgozók a határozottságot, szakszerűséget, udvariasságot, segítőkészséget, jó helyzetfelismerést tartják az 5 legfontosabb tulajdonságnak, amivel egy rendőrnek rendelkeznie kell.²⁸ Amit a következő táblázat szemléltet.

Tulajdonságok	Válaszok abszolút számban	Válaszadók %-ban	Összes válasz %-ban
Határozott	25	86,20	17,24
Szakszerű	14	48,27	9,65
Udvarias	14	48,27	9,65
Segítőkész	13	44,82	8,97
Jó helyzetfelismerő	12	41,37	8,27
Fegyelmezett	11	37,93	7,59
Gyors felfogású	10	34,48	6,89
Ápolt	9	31,03	6,21
Egyéb	9	31,03	6,21
Idegen nyelvet ismerő	8	27,58	5,52
Magabiztos	6	20,68	4,13
Intelligens	6	20,68	4,13
Jó modorú	3	10,34	2,07
Jó fellépésű	3	10,34	2,07
Türelmes	1	3,44	0,68
Felvilágosítást adó	1	3,44	0,68
Erélyes	-	-	-
Összesen	145	-	100

²⁹

²⁷ Dános Valér: A rendőrök önképe I. fejezet: A rendőrök önképe, A rendőrség és a társadalom viszonya, A rendőrök önértékelése –empirikus vizsgálat adatai alapján BM-Hanns-Seidel Alapítvány Bp. 1992. 18.o

²⁸ id. m. 36.o

²⁹ BM-Hanns-Seidel Alapítvány Bp. 1992. Dános Valér: A rendőrök önképe II. fejezet: A rendőröknek önmagukról kialakított képe 36.o.

A határozottságot a rendőrök 86,2% -a választotta, mely leginkább elvárt tulajdonság egy közrendvédelmi, közlekedésrendészeti szakirányon dolgozónak. Ez azt mutatja, hogy a rendőr mennyire felkészült, és hogy hogyan reagál az intézkedés során. A szakszerűség is nagyon fontos, ez inkább az iskolázottságtól függ, hogy mennyire tudja a jogszabályokat, mennyire tud szakszerűen intézkedni. Szükség van a folyamatos tanulásra, szakmai továbbképzésre. Továbbá fontos az udvariasság, és a segítőkészség, ami nem csak az iskolázottságtól függ, hanem a szülői neveléstől, művelődéstől, egyéb szocializációs folyamat formáitól. A rendőr a segítségnyújtást nem tagadhatja meg, mindig készen, alkalmasnak és felkészültnek kell lennie. Ezzel másokat oltalmaz, gyámolít. A segítőkészségre szükség van akár egy közlekedési baleset során, akár ha a megvadult apa kezei közül kell kimenteni a gyermeket, vagy ha az édesanyját bántalmazza, vagy legyen szó egy felvilágosításról, vagy csak egy telefonhívásról.³⁰ Ötödik helyen az úgynevezett „képességek kategóriák” állnak, ami a jó helyzetfelismerést is magába foglalja. Ennek folyamatos fejlesztésére szükség lenne, melyre különböző speciális módszereket dolgoztak ki. De a fejlesztésen kívül fontos a jó gyakorlati szakemberek mellett és irányításával eltöltött gyakorlat. A rendőrnek mindig felkészültnek kell lennie, és kifogástalan szakmai felkészültséggel kell rendelkeznie, hogy tudja, hogy pontosan, mikor mit és hogyan tehet, vagy nem tehet. Fel kell ismernie milyen szituációról, van szó, mert gyorsan kell döntenie, úgy hogy racionálisan, fegyelmezetten mérlegel.³¹ Ezek a tulajdonságok mellett szerintem nagyon fontos a bajtársiasság, a bizalom, a titoktartás, az elhivatottság, és a lojalitás. A rendőri munka csapatmunka. Aktívnak, kreatívnak és önfeláldozónak kell lenni a bajtársakkal szemben. A bajtársakat védeni, segíteni, támogatni kell, de figyelmeztetni kell a hibáira. De nem szabad az ügyfél szeme láttára bíráltni, csakis négy szemközt kell vele közölni. Egy mást kölcsönösen kell segíteni és korának, beosztásának megfelelően tisztelni.³² Az embert úgy szerkesztették, hogy élete során nem egyszer kerül olyan helyzetbe, hogy meg kell bíznia másokban is. A rendőrnek bíznia kell a bajtársaiban, a vezetőiben. Nem elég, ha megbízik bennük, saját magának is megbízhatónak kell lennie. De a bizalom nem jelent feltétlen és vak bizalmat, meg kell válogatni, hogy ki az akiben bízhatunk, és ki az akiben nem. A bizalmat megszerezni évek eredménye, de elveszíteni egy pillanat műve.³³ Ha már a bizalomról van szó, nagyon fontos hogy a rendőr titkot is tudjon tartani, hogy amit rábíznak, azt ne adja to-

³⁰ Horváth József: Szolgálj tisztességgel! Gondolatok a rendőri hivatás etikájáról. A segítségnyújtás BM kiadó, Bp. 2003. 75.o.

³¹ Dános Valér: A rendőrök önképe II. fejezet: A rendőröknek önmagukról kialakított képe BM-Hanns-Seidel Alapítvány Bp. 1992. 22-23.o, 37.o.

³² Horváth József: Szolgálj tisztességgel! Gondolatok a rendőri hivatás etikájáról. A bajtársiasságról. BM kiadó, Bp. 2003. 13.o.

³³ id. m. 14.o.

vább senkinek sem. A rendőrség egy sajátos információgyűjtő, értékelő, feldolgozó szervezet, amelyben bizonyos információk védelme, kezelése kiemelt jelentőségű. A feladatok akkor teljesíthető eredményesen, ha az információk egy része nyilvánosság elől elzártan kerül végrehajtásra. Tilos elárulni, kiadni az információkat, amivel a bajtársait bajba sodorhatja.³⁴

Eleget kell tenni a szakmai, taktikai elvárásoknak. Célravezető lépéseket kell tenni, ami következetes és állhatatos. A munka az mindig alapos, körültekintő, tisztességes kell legyen. A jó rendőr apró sikerekből kovácsol tökélet, eredményt, kerüli a kudarcot, és keresi a jobbnál jobb megoldásokat. Jó beosztottnak és jó vezetőnek kell lenni. Erről szól az elhivatottság.³⁵ A lojalitás nem más, mint hogy elfogadni a testület értékeit, beilleszkedni az írott, és íratlan szabályok közé. A testület és tagjai, valamint a munka iránti tisztelet, a hűség és a bizalom mind-mind velejárója a lojalitásnak. Arra kötelez, hogy tegyél a szervezet hibái ellen, és előrébb segítsd a változásokat. Nem lehet lerombolni a szervezet tekintélyét, a testület működését, nem szabad a jogszabályokkal szemben cselekedni, és nem lehet lazítani a szolgálati renden és fegyelmen. A rendőri szervezettől pártatlanságot, párttól való függetlenséget, befolyásolhatatlanságot várnak el az állampolgárok.³⁶

Öt tulajdonság, amivel nem szabad, hogy rendelkezzen a rendőr, az a szakmai képzetlenség, korrupció, agresszivitás, illetve ha buta, vagy ha határozatlan.

Tulajdonságok	Válaszok abszolút számban	Válaszadók %-ban	Összes válasz %-ban
Szakmai képzetlenség	26	89,65	17,10
Korrupct	21	72,41	13,82
Agresszív	21	72,41	13,82
Buta	13	44,82	8,55
Határozatlan	13	44,82	8,55
Gyáva	12	41,37	7,89
Durva	11	37,93	7,23
Udvariatlan	7	24,13	4,61
Egyéb	7	24,13	4,61
Elfogult	6	20,28	3,95

³⁴Horváth József: Szolgálg tisztességgel! Gondolatok a rendőri hivatás etikájáról. A bajtársiasságról. BM kiadó, Bp. 2003. 87.o.

³⁵id. m. 22-23.o.

³⁶id. m. 56-57.o.

Közömbös	5	17,24	3,28
Felületes	5	17,24	3,28
Engedékeny	3	10,34	1,97
Gyengéd	1	3,44	0,65
Hangulatember	1	3,44	0,65
Összesen	152	-	100

³⁷

A szakmai képzettség az iskolázottsági, és műveltségi tényezők által befolyásoltak, mely összefügg azzal, ha valaki buta. A korrupció az erkölcsi kategóriába tartozik, mely az elfogultlanságra utal. A jogok, az előírásokat nem csak betartani, hanem betartatni is kell. Ezért nem szabad elfogadni semmi olyan szívességet, ajándékot, illetve nem lehet fenn tartani olyan kapcsolatot, amely híresztelésre adhat okot. Ha mégis elfogadná a rendőr, akkor a saját becsületével játszik, rombolja a szervezet és a közszolgálatának hírnevét. A pillanatnyi előnyök nem egy életre szólnak. Hisz az állampolgárok fel akarnak nézni a rendőrré, bízni akar bennük, és ha a rendőr korrupciónak add lehetőséget, akkor az állampolgárban negatív véleményt vált ki, ami miatt nem bíznak meg a rendőrségben, nem szívesen fordulnak hozzájuk, és nem segítenek nekik.³⁸ Az agresszivitás törvényellenes nem csak a rendőrök számára, hanem az állampolgárok számára, mert ezzel bűncselekményt követnek el. A rendőr még az intézkedés során sem alkalmazhat erőszakot, csak az önvédelmi fogásokat, és a kényszerítő eszközöket használhatja fel, pedig sok esetben ez indokolt lenne, de a törvény adta keretek miatt ez nem lehetséges, szigorúan tilos.³⁹

Vannak tulajdonságok, melyek nem hiányozhatnak a rendőrből az intézkedés során. Fontos, hogy jól beszéljen idegen nyelveket, türelmes, erélyes legyen.

Tulajdonságok	Válaszok abszolút számban	Válaszadók %-ban	Összes válasz %-ban
Idegen nyelvet ismerje	26	89,65	40,00
Türelmes	10	34,48	15,38

³⁷Dános Valér: A rendőrök önképe II. fejezet: A rendőröknek önmagukról kialakított képe BM-Hanns-Seidel Alapítvány Bp. 1992. 38.o.

³⁸Horváth József: Szolgálgj tisztességgel! Gondolatok a rendőri hivatás etikájáról. A korrupció BM kiadó, Bp. 2003. 53-54.o.

³⁹Dános Valér: A rendőrök önképe II. fejezet: A rendőröknek önmagukról kialakított képe BM-Hanns-Seidel Alapítvány Bp. 1992. 26-27.o, 38-39.o.

Erélyes	5	17,24	7,69
Szakszerű	4	13,79	6,15
Jó fellépésű	4	13,79	6,15
Egyéb	3	10,34	4,62
Gyors felfogású	2	6,89	3,07
Intelligens	2	6,89	3,07
Fegyelmezett	2	6,89	3,07
Magabiztos	2	6,89	3,07
Jó helyzetfelismerő	2	6,89	3,07
Határozott	2	6,89	3,07
Jó modorú	1	3,44	1,54
Felvilágosítást adó	-	-	-
Udvarias	-	-	-
Segítőképz	-	-	-
Összesen	65	-	100

⁴⁰

A rendőrök 90%-a gondolja, úgy hogy az idegen nyelv a legfontosabb, mert nem csak a jogszabályokat és más normák ismeretét kell tudni, hanem ez mellett fontos az önvédelmi készség, lövés készség, és elengedhetetlen a nyelv ismerete és alkalmazása. Nélkülözhetetlen, hogy a rendőr türelmes legyen. A túlterheltségtől, anyagi gondoktól, feszültségtől válnak türelmetlenné. A türelmetlenség okozhat udvariatlanságot, szakszerűtlen intézkedést, vagy a szükséges intézkedés elmaradását. Ez összefügg a szakszerűséggel, erélyességgel, és a jó fellépésűséggel, ami a rendőr számára a legfontosabb, ezért szükség van a továbbképzésre, fejlesztésre.⁴¹

Szerintem is nagyon fontos, mert megnehezíti a kommunikációt, ha nem beszélünk idegen nyelven. Nem csak az igazoltatás során nehezíti meg, hanem egy előállítás során is, mert nem tudjuk tájékoztatni semmiről. Ha pedig fogdára kerül nem értjük meg, hogy mi a baja, problémája. De számos más esetben is szükség van az idegen nyelv használatára, legyen az segítségkérés, vagy tájékoztatásadás/kérés. Ismerni kell a munkát érintő változásokat, a környezetet, a rendőri munka összefüggéseit, ezért kell állandóan bővíteni az ismereteket. Emellett a szakmai intelligenciát is fontosnak tartom, mert tisztába kell lenni a rendőri hivatással, a szer-

⁴⁰Dános Valér: A rendőrök önképe II. fejezet: A rendőröknek önmagukról kialakított képe BM-Hanns-Seidel Alapítvány Bp. 1992. 39.o.

⁴¹id. m. 40.o

vezet minden feladatával, és a jogszabályokkal. Tudni kell az állampolgároknak válaszolt adni. Felvilágosításodnak ezért hitelesnek, korrektnek, aktuálisnak kell lennie.⁴²

Összefoglalva elmondhatjuk, hogy a rendőrök jól látják, hogy milyen is az ideális rendőri önkép. Az összes tulajdonság közül a szakszerűséget tartják a legfontosabbnak. A rendőrség problémáinak megértése szempontjából rendkívül fontos, hogyan ítéli meg a társadalom a rendőri foglalkozás társadalmi presztízsét. Az állampolgárok nagy %-a a rendőri hivatást eléggé hátra sorolja a ranglétrán. Az állampolgároknak, ha választaniuk kellene, hogy a gyermekeiket milyen szakmát végezzenek, akkor szívesebben választanák az orvosi, tanári, bírói, mérnöki, pedagógusi szakmát. A rendőri, nyomozói hivatást a középmezőnybe sorolják. A rendőröket is megkérdezték ugyan erről, és ők is hasonló képpen vélekedtek. Tehát a rendőrök hasonlóan ítéli meg a társadalmi presztízst, mint a lakosság. Eszerint teljesen alaptalan az a feltételezés, hogy a rendőrök túlértékelik a saját hivatásukat.⁴³

2.3. Pályaelhagyás

A rendőrök nagyszámban a pálya elhagyáson gondolkodnak. Ennek több, összetett oka van, ami azt mutatja, hogy 2008 és napjaink között több mint 10 ezer (!) hagyta ott hivatását, ami a testület 45 ezer fő körüli létszámát, vagyis több mint 20 százalékát jelenti. Bár a rendőrök 25%-a még soha nem gondolkozott azon, hogy elhagyja a rendőri pályát. Ezek több mint fele tökéletesen elégedett a jelenlegi helyzetével. A másik részük ugyan lát némi problémát, de annyira szeretik hivatásukat, hogy a túlterhelés, feszültség, problémák ellenére sem merült fel bennük a pályaelhagyás gondolata. A megkérdezettek felénél már jelentkezett e gondolat. Azt gondolják, hogy más emberek mennyivel könnyebben és jobban élnek, mennyivel könnyebb a munkájuk. De én ezt úgy gondolom, hogy legyen az bármilyen munka, szakma, hivatás, mindegyiknek meg van a maga szépsége, és mindenhol adódik probléma is. Ennek ellenére egyötöd már komolyan gondolkodik a pályaelhagyáson. Ezek egy nagy része valószínűséggel el is hagyja a pályát, feltéve, hogy ha a munkanélküliség nem tartja vissza. Tehát megállapíthatjuk, hogy a rendőri állomány 20-25 %-ánál komolyan jelentkezik a pályaelhagyás gondolata.⁴⁴

⁴²Horváth József: Szolgálgj tisztességgel! Gondolatok a rendőri hivatás etikájáról. A szakmai intelligencia BM kiadó, Bp. 2003. 78.o.

⁴³Dános Valér: A rendőrök önképe IV. fejezet: Rendőri foglalkozás presztízse BM-Hanns-Seidel Alapítvány Bp. 1992. 53,58.o.

⁴⁴id. m. 59.o

Válasz	Abszolút számban	Válaszok %-ban	Össze válasz %-ban
Nem megfelelő fizetés	309	71,69	29,54
Rosszak a tárgyi, technikai feltételek	261	60,55	21,48
Elviselhetetlenül sok munka	159	36,89	13,08
Nem megfelelő vezető	103	23,89	8,42
Sokan lenéznek, mert rendőr vagyok	38	8,80	3,12
Féltem a családom biztonságát	93	21,57	7,65
Egyéb	87	20,18	7,16

⁴⁵

A pályaelhagyás egyik oka a nem megfelelő fizetés. A második oka a tárgyi és technikai feltételek hiánya. A rendőrök 60%-a vélekedik így, mely sokkal egyértelműbb, realisabb, és teljesen fedi a valóságot. A harmadik probléma az elviselhetetlenül sok munka, mely a válaszadók 37%-a vélekedik így.⁴⁶ A rendőrök a „féltem a családom biztonságát” 21 %-ra értékelték, pedig a bűnözői alvilág egyre jobban megerősödik. Komolyan felveti a rendőrök és családjuk megvédésének problémáját. De az sem hagyható figyelmen kívül, hogy komoly gondot okoz a társadalom előítélete, jelzi ezt a „sokan lenéznek, mert rendőr vagyok” kategória.⁴⁷ A rendőri tevékenység elbizonytalanodása is hozzájárul a közmorál általános romlásához. A rendőrség munkája egyre inkább nő, de a szolgálat ellátás színvonala csökken. A rendőrök szerint pozitív változás nincs, csökkennek a lehetőségek aránya. A rendőri megítélés sokkal alacsonyabb, mint korábban volt. A leterheltség egyre jobban nő, viszont az állomány létszáma változatlan marad. Illetve a munkafeltételek rosszabbodnak. Hiányoznak a technikai felszerelések. Az elkövetők újabb módszereket dolgoznak ki. De a mi felszereléseink, eszközeink nem megfelelőek. A mai törvényeink inkább a bűnelkövetőknek adnak nagyobb lehetőséget, azokat védik

⁴⁵Dános Valér: A rendőrök önképe II. fejezet: A rendőri pályaelhagyás problémái BM-Hanns-Seidel Alapítvány Bp. 1992. 60.o.

⁴⁶id. m. 60-61-o.

⁴⁷id. m. 62.o.

és nem a rendőröket. A jogi változás miatt egyre több a negatív tapasztalat, sikertelenség, és nem megfelelő megbecsültségű a munka.⁴⁸

Az állampolgárok közömbösek, nem segítik a rendőri munkát. Az állomány nem mer intézkedésbe kezdeni, mert nem érzi magát védettnek. Mindenhol kapkodás, fejetlenség, bizonytalanság van. Nincs pénz semmire sem, és a bér is alacsony. A gond, hogy a közlekedési morál is tovább romlott, és hogy megjelentek a hajléktalanok, és a számuk egyre inkább nő. A rendőrök úgy gondolják, hogy sok a kapkodás, és olyan emberek hozzák meg a törvényeket, szabályokat, akik a bársonyszékben ülnek. A probléma további forrása, hogy minden vezető arra koncentrál, hogy ne rúgják ki a vezető beosztásából. A beosztottakkal pedig senki sem foglalkozik, munkájukkal, irányításukkal senki sem törődik. A vezetőknek pedig nem parancsolgatniuk kellene, hanem koordinálni és feltételeket megteremteni, mert a vezetőt a jó beosztottak teszik igazán jó vezetővé. A vezető feladata az egyenlő bánásmód, a beosztottak segítése, támogatása, védelme. Egymással szemben tiszteletet kell tanúsítani. A jó és őszinte beszélgetések, a hibák megszüntetése sokat segíthet a szakmai, emberi és szellemi rozsdafoltjainak eltávolításában. Az ideális beosztott határozott, szakmailag magasan képzett, bizalmat adó vezetőre vágyik. Az ideális vezető pedig határozott, segítőkész, udvarias, fegyelmezett, jól intézkedő rendőrt kíván meg.⁴⁹ De ehhez jobban meg kellene becsülni a rendőrt, és többször kellene dicséretben részesíteni őket.

2.4. A rendőri intézkedés

Mind a vezetőre, mind a beosztottra ugyan azok a szabályok, törvények vonatkoznak, melyet nem csak betartaniuk, hanem betartatniuk is kell. Az állampolgárokkal szemben való rendőri intézkedéseket a Rendőrségről szóló törvény, és a Rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló rendelet tartalmazza.

A Rendőrségről szóló törvény kimondja, hogy a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni. A rendőr a feladata teljesítése során köteles végrehajtani a szolgálati előjáró uta-

⁴⁸Dános Valér: A rendőrök önképe II. fejezet: A rendőri pályaelhagyás problémái BM-Hanns-Seidel Alapítvány Bp. 1992. 65-66.o.

⁴⁹Horváth József: Szolgálj tisztességgel! Gondolatok a rendőri hivatás etikájáról. A vezető és a beosztott kapcsolata BM kiadó, Bp. 2003. 91-93.o.

sításait. Meg kell tagadnia az utasítás végrehajtását, ha azzal bűncselekményt követne el.⁵⁰ A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülmény vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van. A rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.⁵¹ A rendőr közreműködik a közbiztonságot fenyegető veszélyhelyzet elhárításában. Ha a veszélyhelyzet elhárítása más szerv feladatkörébe tartozik, de beavatkozására csak késedelmesen van lehetőség, a rendőr haladéktalanul gondoskodik a veszély elhárításáért felelős hatóság vagy más szerv értesítéséről.⁵²

A rendőr az intézkedés során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani. Valamint az igazoltatott személyt lakcímének, tartózkodási helyének a lakcímet igazoló hatósági igazolvánnyal vagy más alkalmas dokumentummal történő igazolására, vagy a lakcímre, tartózkodási helyre vonatkozó nyilatkozattételre kérheti fel. Az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosságot - a személyazonosító igazolványon túl - minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető. A rendőr más jelen lévő, ismert személyazonosságú személy közlését is elfogadhatja igazolásként. Ha további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják, az igazoltatás során rögzíteni kell az igazoltatott személyazonosító adatait, az igazolvány sorozatát és számát, az igazoltatás helyét, idejét és okát, valamint az igazoltatott személy lakóhelyét, tartózkodási helyét. A személyazonosság igazolásának megtagadása esetén az igazoltatott a személyazonosság megállapítása céljából feltartóztatható, a személyazonosság megállapításának sikertelensége esetén előállítható, ha a személyazonosítás megállapítása más módon nem biztosítható, a személyazonosság megállapítása céljából az igazoltatottól ujjnyomat vehető, az igazoltatottól fényképfelvétel készíthető, továbbá a külső testi jegyek észlelés és mérés alapján rögzíthetők. Az igazoltatás vagy a személyazonosság megállapításának sikertelensége esetén az előállítás csak a személyazonos-

⁵⁰ 1994 évi XXXIV. tv- A rendőrségről szóló tv, 11§

⁵¹ 1994 évi XXXIV. tv- A rendőrségről szóló tv, 13§

⁵² 1994 évi XXXIV. tv- A rendőrségről szóló tv, 14§

ság megállapításához szükséges ideig tarthat. A rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi. Az igazoltatás során rögzített adatokat - kivéve, ha ezek büntető- vagy szabálysértési eljárásban kerülnek felhasználásra - az intézkedés befejezését követő száznolcvanadik napon meg kell semmisíteni.⁵³

A törvényben meghatározottak szerint a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek, vagy aki ellen elfogatóparancsot, nemzetközi elfogatóparancsot, illetve európai elfogatóparancsot adtak ki. Akinek őrizetbe vételét, előzetes letartóztatását, vagy akinek ideiglenes kényszergyógykezelését, illetőleg elmeállapotának megfigyelését rendelték el. Aki az őrizetbe vétel, az előzetes letartóztatás, ideiglenes kiadatási letartóztatás, kiadatási letartóztatás, ideiglenes átadási letartóztatás, átadási letartóztatás, a szabadságvesztés vagy az elzárás végrehajtása során megszökött, vagy a fogva tartás helyéről engedéllyel eltávozva oda nem tért vissza, a lakhelyelhagyási tilalom, a házi őrizet, valamint a távoltartás szabályait megszegte, illetőleg, aki az ideiglenes kényszergyógykezelés, az elmeállapotának megfigyelése, a kényszergyógykezelés vagy a javítóintézeti nevelés alól magát kivonta. Akinek előállítását külön törvényben meghatározott feltételek alapján elrendelik. Végül aki az ország területén jogellenesen tartózkodik. A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja, illetve azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható. Akitől bűncselekmény gyanúja vagy szabálysértés, valamint közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés bizonyítása érdekében vizeletvétel vagy véralkohol-vizsgálat céljából vérvétel, valamint műtétnek nem minősülő módon egyéb mintavétel szükséges. Aki a szülői felügyelet vagy a gyámság, illetőleg az intézeti nevelés hatálya alól engedély nélkül kivonja magát. Aki a pártfogó felügyelet - külön törvényben meghatározott és a rendőrség hatáskörébe tartozó - szabályait megszegi. Aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani. Akivel szemben ideiglenes megelőző távoltartás elrendelésének van helye.

A rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az

⁵³ 1994 évi XXXIV. tv- A rendőrségről szóló tv, 29§

időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani. Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani. Nemzetközi szerződés rendelkezése alapján elfogott, illetőleg előállított külföldi személy személyi szabadsága legfeljebb az abban meghatározott időtartamig korlátozható.⁵⁴

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló rendelet szerint a szakképzettséggel nem rendelkező rendőr kizárólag szakképzett rendőr irányításával intézkedhet. Ha a szakképzettséggel nem rendelkező rendőr a cselekményt önállóan észleli, illetve ilyen cselekményt hoznak tudomására, köteles arról a legközelebbi rendőrt vagy az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervet értesíteni a rendőri intézkedés kezdeményezése érdekében. Több, egy időben szükséges intézkedés közül először a súlyosabb sérelemmel fenyegető helyzetnek megfelelő intézkedést kell foganatosítani. A rendőr meghatározott szolgálati feladat végrehajtása során észlelt vagy tudomására jutott kisebb súlyú jogsértő cselekmény esetén a meghatározott szolgálati feladatának teljesítését folytatja, azonban a szolgálati előljárónak történő jelentéssel vagy a legközelebbi általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv ügyeletének értesítésével köteles intézkedést kezdeményezni. A rendőr az életet, testi épséget és a vagyonbiztonságot közvetlenül veszélyeztető magatartás észlelése esetén köteles intézkedni, azonban az alábbi feladatokat ellátó rendőr az intézkedés végrehajtása helyett intézkedés kezdeményezése érdekében jelentést tesz, ha a szolgálati feladat teljesítésének megszakítása Magyarország védett vezetői vagy kijelölt létesítményei tekintetében jelentkező személy- vagy objektumvédelmi szolgálati feladat végrehajtásának biztonságát vagy eredményességét, vagy a terror elhárítási feladatok végrehajtásának eredményességét, vagy a rendőrség belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési tevékenységének eredményességét veszélyeztetné.

Szolgálati feladat végrehajtása során a rendőr a számára kijelölt területet csak parancsra vagy a szolgálati előljáró engedélye alapján, valamint végszükség esetén hagyhatja el. Az engedélykérés kivételesen mellőzhető, ha a szolgálati előljáró vagy a rendőri szerv ügyeletesének értesítésére nincs mód, és a működési terület elhagyásával járó intézkedés elmulasztása az élet- és vagyonbiztonságra, valamint a bűnüldözés érdekeire másként el nem hárítható hátrányt jelent. A rendőr szolgálaton kívül akkor intézkedik, ha szolgálatban lévő rendőr nincs jelen, és az értesítésével járó késedelem, az intézkedés elmaradása a bűnüldözés érdekeire, az élet- és vagyonbiztonságra másként el nem hárítható hátrányt jelentene, vagy a szolgálatban

⁵⁴ 1994 évi XXXIV. tv- A rendőrségről szóló tv, 33§

lévő rendőrnek kell segítséget nyújtani. A szolgálaton kívül lévő rendőr kizárólag abban az esetben intézkedhet, ha a felmerülő feladat végrehajtására megfelelő szakmai ismeretekkel és képzettséggel rendelkezik, egészséges, nincs szeszestől befolyásolt állapotban, vagy nem áll intézkedési képességére hátrányosan ható gyógyszer, valamint bódító hatású anyag befolyása alatt. A rendőr intézkedése előtt felméri, hogy rendelkezésére állnak-e azok az eszközök, amelyekkel a megkezdett intézkedését eredményesen be tudja fejezni; ha nem, úgy az intézkedésének megkezdése előtt segítséget kér.⁵⁵ A rendőri intézkedések végrehajtásának külön szabályai alapján a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, akkor megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. Ha a szándékos bűncselekmény elkövetésének helyszínén tetten ért vagy a menekülő elkövető elfogására nincs mód, a rendőr haladéktalanul intézkedik az elfogás és - szükség esetén - a helyszín biztosítása iránt.⁵⁶ A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy - jogszabály által meghatározott esetekben - helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A figyelmeztetés során a rendőr a szabálysértés elkövetésén tetten ért személyt felszólítja a tevékenysége abbahagyására, és felhívja, hogy a jövőben tartózkodjon szabálysértés elkövetésétől. A rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy intézkedése során ilyen jogsértést észlel.⁵⁷

A Rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló rendelet tartalmazza az igazoltatás szabályait is. Az igazoltatás során a rendőr elkéri az igazoltatott személyazonosító igazolványát vagy a személyazonosságot-hitelt érdemlően igazoló okmányát. Ha az okmány valódisága vagy az igazoltatott személyazonossága kétséges, a rendőr ellenőrző kérdéseket tehet fel, felszólítja az igazoltatott személyt adatainak bemondására, a bemondott adatokat az okmánnyal összehasonlítja. Az intézkedés során minden esetben ellenőrizni kell az igazoltatott személy és a bemutatott okmány adatait a Schengeni Információs Rendszerben (SIS), a körözési információs rendszerben, valamint - szükség szerint - a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásban vagy az

⁵⁵30/2011. (IX. 22.) BM rendelet - A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló rendelet 4§

⁵⁶30/2011. (IX. 22.) BM rendelet - A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló rendelet 8§

⁵⁷30/2011. (IX. 22.) BM rendelet - A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló rendelet 9§

okmány-nyilvántartásban. Az igazoltatás során meg kell állapítani az igazoltatott személyazonosságát, illetve az igazoltató lapon rögzíteni kell az igazoltatottnak a személyazonosító adatait, az igazolványának sorozatát és számát, valamint az igazoltatás helyét, idejét és okát. Intézkedéskor a rendőr a szolgálat befejezését követően haladéktalanul írásos jelentést tesz, amely tartalmazza az igazoltatással érintett személynek a személyazonosító adatait. Az igazoltatást kérő részére az igazoltatott személy adatait az igazoltatás helye szerint illetékes rendőrkapitányság adhatja ki.⁵⁸ A rendőr a szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt a tettenérés helye szerint illetékes, szükség esetén a legközelebbi általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervhez állítja elő. A személyi szabadság korlátozásáról értesíteni kell a végrehajtó szervet, bíróságot, ügyészséget, nyomozó hatóságot. Az igazolás megtagadása vagy a személyi adatok hitelességének hiánya miatt megkezdett előállítás végrehajtását mellőzni kell, ha az intézkedés alá vont személy az előállítás közben megfelelően igazolja magát, vagy személyazonosságát a rendőr megállapította, és ellene bűncselekmény megalapozott gyanúja nem merült fel, kivéve, ha vele szemben kényszerítő eszköz alkalmazására került sor. Az előállítás akkor is mellőzhető, ha az igazoltatott személy személyazonossága más, egyszerűbb módon tisztázható.⁵⁹ A szülői felügyelet vagy gyámság alól magát engedély nélkül kivonó személy vagy a bentlakásos gyermekvédelmi intézményből engedély nélkül távozó személy előállításáról értesíteni kell a felügyelet gyakorlására jogosultat, a hatáskörébe tartozó intézkedés megtételének felmerülése esetén a gyámhatóságot is. Az okok és körülmények tisztázása után a fogvatartott személyt át kell adni a felügyelet gyakorlására jogosultnak.⁶⁰ Az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb 8 óráig tart.⁶¹

⁵⁸30/2011. (IX. 22.) BM rendelet - A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló rendelet 25§

⁵⁹30/2011. (IX. 22.) BM rendelet - A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló rendelet 28§

⁶⁰30/2011. (IX. 22.) BM rendelet - A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló rendelet 29§

⁶¹30/2011. (IX. 22.) BM rendelet - A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló rendelet 30§ (3)

3. A Kecskeméti Rendőrkapitányság

A törvény a már leírt szabályokat követeli meg, de én kíváncsi voltam, hogy ezeket a szabályokat be is tartják-e a rendőrök, és hogy hogyan vélekednek erről az állampolgárok. Így a szakmai gyakorlatom alatt kutatást végeztem. A gyakorlatomat a Kecskeméti rendőrkapitányságon töltöttem. A Kecskeméti Rendőrkapitányság egy épületben van a Bács-Kiskun Megyei Rendőrkapitánysággal. A Bács-Kiskun Megyei Rendőrkapitányságot Dávid Károly rendőrdandártábornok, rendőrségi főtanácsos, címzetes főiskolai docens irányítja. A Kecskeméti Rendőrkapitányság vezetője Kerti István r. alezredes, rendőrségi tanácsos.

A Kecskeméti Rendőrkapitányság illetékességi területe kiterjed Kecskemét és környékére, mint például Ballószög, Felsőlajos, Fülöpháza, Helvécia, Jakabszállás, Kerekegyháza, Kunbaracs, Ladánybene, Lajosmizse, Lakitelek, Nyárlőrinc, Szentkirály, Tiszakécske, Tiszaug, és Városföld.⁶²

Első sorban összevetttem, hogy mekkora a létszáma a Kecskeméti rendőrkapitányságnak. A hivatásos állományúak létszáma 259 fő. Ebből 47 fő alkotja a Bünyügyi Osztályt, 37 fő a Vizsgáló Osztályt, 108 fő a Közrendvédelmi Osztályt, 9-9 fő a Széchenyi városi, és Műkertvárosi Rendőrőrsöt, 24 fő a közlekedésrendészeti Osztályt, 10 fő az Idegenrendészeti Osztályt, 24 fő a Tiszakécske Rendőrőrsöt és 20 fő a Lajosmizsei Rendőrőrsöt. A lenti táblázat tartalmazza a fent leírtakon kívül a kapitányságvezetőt, illetve helyettesét, valamint az osztályvezetőket, és az alosztályvezetőket is.

Létszámjelentés

2014.július 01-jei állapot

Megnevezés:	Rendszeresített létszám:	Meglévő létszám:	Hiány:	Többlet:
Kapitányságvezető:	1	1	-	-
Kapitányságvezető-helyettes:	1	1	-	-
Hivatalvezető+segédelőadó	1+1	1+1+3	-	3
Bűnyügyi Osztály (vezetővel)	1+47	1+44	3	-

⁶²<http://net.jogtar.hu/jr/gen/getdoc2.cgi?docid=A0700067.IRM>

Felderítő Alosztály	5	5	-	-
Nyomozó Alosztály	14+3	13+3	1	-
Jármű felderítési csoport	3	3	-	-
Helyszínelő Alosztály	13	12	1	-
Akció Alosztály	12	11	1	-
Vizsgáló Osztály (vezetővel)	1+37	1+28	9	-
Vagyonvédelmi Alosztály	12	9	3	-
Élet-és Ifjúságvédelmi Alosztály	10	7	3	-
Gazdaságvédelmi Alosztály	11	8	3	-
Megelőzési és Áldozatvédelmi Alosztály	4	4	-	-
Közrendvédelmi Osztály	1+14+108	1+11+103	3+5	-
Járőr-és Őrszolgálati Alosztály	57	56	1	-
Fogda- és Kísérőőri Alosztály	13	13	-	-
Körzeti Megbízotti Alosztály	15	14	1	-
Szabálysértési Alosztály	5	5	-	-
Széchenyi városi Rendőrőrs	9	8	-	-
Műkertvárosi Rendőrőrs	9	7	2	-
Közlekedésrendészeti Osztály (vezetővel)	2+24	2+22	2	-
Helyszínelő és Balesetvizsgáló Alosztály	14	13	1	-
Forgalomellenőrző Alosztály	10	9	-	-
Igazgatásrendészeti Osztály	10	10	-	-
Tiszaújvárosi Rendőrőrs (vezetővel)	1+24	1+23	1	-
Bűnügyi Alosztály	5	5	-	-
Rendészeti Alosztály	18	18	1	-
Lajosmizsei Rendőrőrs (vezetővel)	1+20	1+20	-	-

Bűnügyi Alosztály	4	4	-	-
Rendészeti Alosztály	16	16	-	-
Összes:	295	275	23+ GYES	14 3

63

Továbbá kíváncsi voltam a Kecskeméti Rendőrkapitányság tisztjeinek, és tiszthelyetteseinek arányára.

Hivatásos Állomány életkor szerinti összetétele

2013. december 1-étől (259 fő)

		18-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51-55	56-	Összesen:
Tiszthelyettesek száma:	Férfiak:	1	26	49	37	22	10	4	1	-	150
	Nők:	-	7	5	5	4	1	-	-	-	22
Tisztek száma:	Férfiak:	-	5	8	12	7	5	6	1	3	47
	Nők:	-	3	6	9	11	8	3	-	-	40
Összesen:	Férfiak:	1	31	57	49	29	15	10	2	3	197
	Nők:	-	10	11	14	15	9	3	-	-	62

64

Hivatásos állomány BM. szolgálati idő szerinti összetétele

2013. december 1-től (259 fő)

	0-5	5-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-	Összesen:
Tiszthelyettesek száma:	65	47	31	13	11	-	-	-	-	167
Tisztek száma:	15	11	38	18	8	2	-	-	-	92
Összesen:	80	58	69	31	19	2	-	-	-	259

65

⁶³ A Kecskeméti Rendőrkapitányság által feldolgozott adatok teljes állomány létszámáról

⁶⁴ A Kecskeméti Rendőrkapitányság által feldolgozott adatok tisztek, tiszthelyettesek létszámáról

⁶⁵ A Kecskeméti Rendőrkapitányság által feldolgozott adatok. Tisztek, tiszthelyettesek létszámáról

4. Kölcsönös vélemények

A rendőrségről eléggé negatív képalakult ki az állampolgárok szemszögéből az elmúlt évek során, főképp a média hírverései miatt. A média mindig csak a negatív dolgokat írja le. A pozitívat, hogy mit tett, hogy hogyan intézkedett a rendőr, azt valahogy elfelejtik leírni. Véleményem szerint, ha a rendőr betartja a szabályokat, akkor kevesebb a hibázási lehetőség, és talán kevesebb negatív vélemény kerül ki a köztudatba. De nem minden esetben a rendőr a hibás. Az állampolgárok viselkedésétől is függ, hogy mi lesz az intézkedés kimenetele. Mivel a fent leírt vélemény az állampolgárok szubjektív álláspontját mutatja be, így felmérést készítettem a Kecskeméti Rendőrkapitányság állományába tartozó rendőrök körében is, hogy ez a negatív megítélés számukra mennyire érezhető, esetlegesen mennyire szélsőségesen látják a helyzetet. A felmérésben szereplő kérdések különböző életkorú, és rendőri tapasztalattal rendelkező, illetve eltérő beosztásban dolgozó, és más-más szakterületen szolgálatot teljesítő férfiaknak és nőknek tettem fel, ami az alábbi eredményeket hozta.

4.1. A rendőrök véleménye az állampolgárokról

1. Hogyan reagálnak az emberek, ha rendőrt látnak, vagy igazoltatják őket?

A 27 éves rendőr őrmester hölgytől, aki 3 éve van a pályán, ezt a választ kaptam:

„Különböző féle képen reagálnak az emberek, de a legjellemzőbb az, hogy a rendőrnek flegmán válaszolnak vissza, számba se veszik őket. Ma már nincs úgy tekintélye a rendőrnek, mint 10-15 évvel ezelőtt.”

A 22 éves rendőr őrmester, aki szintén 3 éve van a pályán, így válaszolt:

„Az emberek általában zaklató jelleggel élik meg, független attól, hogy igazoltatás céljából lépnek-e oda hozzá vagy sem. A rendőrt negatívan ítélik meg, mondván hogy mért pont őt igazoltatják, ellenőrzik, mi közben a sok bűnöző az utcán van. A társadalom 40 %-a hasonló képen vélekedik a rendőrökről.”

A 26 éves rendőr hadnagy, aki 4 éve rendőr, azt mondta:

„ Az emberek általában negatívan élik meg, negatívan reagálnak a rendőri intézkedésekre. Félnek, és inkább ki akarnak maradni minden rendőrségi ügyből. De úgy gondolom, hogy kezd egyre pozitívabb lenni a rendőri megítélés. ”

Az egyik alosztályvezető rendőr százados 32 évesen 7 év tapasztalattal, így vélekedett:

„ Változóan reagálnak az emberek. Az utóbbi időben kicsit jobban, pozitívabban vélekednek, de még mindig ellenséggént kezelik a rendőrt, ami általában szóban meg is nyilvánul. ”

Az egyik 28 éves tiszti rendőr hadnagy, aki már 8 éve üzi ezt a pályát, így válaszolt:

„ Az esetek nagy részében a társadalom normálisan, jól reagál a rendőri intézkedésekre. Az emberek nagy többségét nyugalom tölti el, mert szerintük jó, ha az utcákat rendőrök járják, mert így talán kevesebb lesz a szabálysértés és a bűncselekmények száma. Úgy gondolom, hogy 80 %-a megérti a rendőrök intézkedését. De vannak emberek, akik távolságtartóan kezelik az intézkedő rendőrt, és vannak (igaz kevés hányada) olyanok is, akik kötözködők. Aki sűrűbben ütközött már a törvénnyel, az nem örül, ha rendőrt lát, és állandó jelleggel bosszantja, és szidja a rendőrt. ”

A 29 éves rendőr zászlóstól, aki 8 éve van a pályán, ezt a választ kaptam:

„ Szerintem a társadalom nagy része zaklatásként éli meg, mert úgy gondolja, hogy a rendőrség pénz behajtó szerv. Sokan ellene vannak a rendőri intézkedéseknek, és kevés az, aki örül, ha rendőrt lát. ”

A 38 éves rendőr zászlós, váltásparancsnok, aki több évet járőrözött, és ma már 10 éves tapasztalattal rendelkezi, ezt mondta:

„ A társadalom 90 %-át nem érdeklik a rendőrök. Ha a rendőr nem szól hozzájuk, tudomást se vesznek róluk. ”

A 37 éves rendőr főtörzsőrmester hölgy 12 év tapasztalattal a háta mögött, így vélekedett:

„ Változó, mert van, aki pozitívabban, és van, aki negatívabban reagál. Aki könnyebben keveredik konfliktusba a rendőrséggel, vagy akinek baj van a füle mögött, az negatívan reagál. Viszont pozitívan vélekednek abban az esetben, ha a rendőr normálisan áll az állampolgárhoz, mert akkor az állampolgár is normálisan fog állni a rendőrhöz. ”

A 44 éves rendőr alezredes osztályvezető úr, aki 15 éve van a pályán, így válaszolt:

„ Az állampolgárok 70-80 %-a negatív véleményt alkot a rendőri intézkedésekről. Akik személyesen találkoznak a rendőrrel, annak ellenszenves kép alakul ki, mert általában ezek az állampolgárok szabálysértés vagy bűncselekmény útján lépnek kapcsolatba a rendőrrel. Ha ő a gyanúsított, akkor egyértelmű, hogy szidja a rendőrt/rendőrséget, de ha ő a sértett, és az ő ügyében nem történik előrelépés, vagy az eljárási cselekményben negatívan kerül feltüntetésre, elbírálásra az ügye, vagy ha nem az ő javára dönt a bíróság, akkor is a rendőrséget fogja hibáztatni. De ha pozitív eredménnyel zárul az eljárás, akkor pozitív megítélés alakul ki, és ezt köszönő levélben is megnyilvánítják, bár ez az esetek kevés %-ára jellemző.”

A 39 éves rendőr főtörzsszáslós, szolgálatirányító parancsnok 21 éves tapasztalattal ekképp válaszolt:

„ A nem jogkövető állampolgárok félelem érzet nélkül tekintenek a rendőrségre, mert úgy gondolják, hogy a nincs visszatartó ereje a rendőrségnek. De a jogkövető állampolgároknak is hasonló a véleményük, és negatívan ítélik meg, mert a közrend és a közlekedés biztonsága is negatív, és úgy vélekednek, hogy a rendőrség csak pénzbehajtó szerv.”

A 41 éves alosztályvezető 22 éve van a rendőrség állományában. Az ő véleménye a következő volt:

„ Több dolog függvényében nyilvánul meg a társadalom reagálása. Függ az empátiától, attól hogy ki hogyan kezdi meg az intézkedést, mi az intézkedés oka, és hogy milyen ügyből kifolyólag fordulnak az állampolgárhoz. Az én tapasztalatom, hogy tisztelettel kell páni az emberekkel, és akkor ők is pozitívan fordulnak irányunkba. Szerintem az emberek nagy többségével lehet kommunikálni.”

Az 51 éves rendőr alezredes úr 30 éves tapasztalattal a háta mögött, így vélekedett:

„ Változó, vannak, akik nyugodtan kezelik, és vannak, akik agresszívan. Attól függ, hogy sértettként, vagy gyanúsítottként van-e jelen, vagy, hogy volt-e már büntetve.”

2. Tesznek-e megjegyzést a rendőrségre, és ha igen akkor ez hogyan nyilvánul meg?

A 26 éves rendőr hadnagy, aki 4 éve rendőr, azt mondta:

„ Igen tesznek megjegyzéseket, ami általában szóban nyilvánul meg. Bekiabálnak a rendőrnek, és drágár szavakkal illetik.”

Az egyik alosztályvezető rendőr százados 32 évesen 7 év tapasztalattal, így vélekedett:

„Igen sajnós tesznek megjegyzést a rendőrre a minden napos munka folyamán. Ezek általában szóban nyilvánulnak meg.”

Az egyik 28 éves tiszt, rendőr hadnagy, aki már 8 éve üzi ezt a pályát, így válaszolt:

„Igen tesznek megjegyzést. A rendőr ki van téve a mindennapos beszólongatásoknak, szitkozódásoknak.”

A 29 éves rendőr zászlóstól, aki 8 éve van a pályán, ezt a választ kaptam:

„Tesznek megjegyzéseket, de vannak, akik tisztelettudóak és nem foglalkoznak a másik véleményével, nem csatlakoznak a megjegyzést tevőkhöz.”

A 38 éves rendőr zászlós, váltásparancsnok, aki több évet járőrözött, és ma már 10 éves tapasztalattal rendelkezi, ezt mondta:

„Attól függ, hogy városról vagy faluról van-e szó? A falvakban ismerik a Körzeti Megbízottat, és ezért nem is tesznek megjegyzést rájuk. A városokban jellemzőbb, hogy különböző szavakkal illetik a rendőrt.”

A 37 éves rendőr főtörzsőrmester hölgy 12 év tapasztalattal a háta mögött, így vélekedett:

„Igen tesznek megjegyzéseket. Úgy gondolom, hogy a rendezvények során, a nagy tömegben az emberek sokkal bátrabbak, és akkor nagyobb valószínűséggel kiabálnak a rendőröknek, ami általában szóban nyilvánul meg, és inkább a fiatalabbak körében elterjedtebb.”

A 41 éves alosztályvezető 22 éve van a rendőrség állományában. Az ő véleménye a következő volt:

„Tesznek megjegyzéseket, ami szóban nyilvánul meg, mert a rendőrrel szemben fizikailag nem lépnek fel.”

Az 51 éves rendőr alezredes úr 30 éves tapasztalattal a háta mögött, így vélekedett:

„Igen tesznek megjegyzéseket, de azért mert valójában nem tudják, hogy a rendőr nap, mint nap mit tesz, hogyan cselekszik. Sajnós a rendőrök megítélése inkább negatív, mint pozitív, és ez a kiváltó oka, hogy szidják, rágalmazzák a rendőröket.”

3. Mennyire agresszívan lépnek fel az állampolgárok?

A 27 éves rendőr őrmester hölgytől, aki 3 éve van a pályán, ezt a választ kaptam:

„Változó, aki agresszívan lép föl, az inkább szóban teszi, nem tettekben. Nem szállnak szembe a rendőrrel.”

A 22 éves rendőr őrmester, aki szintén 3 éve van a pályán, így válaszolt:

„Kis %-ban fordul elő az agresszivitás, általában vertikálisan valósul meg, a hivatalos személy elleni erőszak nem jellemző.” Sok függ a rendőr fellépésétől, hogy agresszívvá válik-e az állampolgár.”

A 26 éves rendőr hadnagy, aki 4 éve rendőr, azt mondta:

„Nem igazán agresszívak az állampolgárok, ami nagyban függ a rendőr fellépésétől, általában normálisan lehet velük beszélgetni.”

Az egyik alosztályvezető rendőr százados 32 évesen 7 év tapasztalattal, így vélekedett:

„Nem agresszívak, értenek ők is a szép szóból. Nem fizikálisan, hanem szóban lépnek fel a rendőrrel szemben.”

Az egyik 28 éves tiszt, rendőr hadnagy, aki már 8 éve üzi ezt a pályát, így válaszolt:

„Egyre kevesebb, aki agresszívan lép fel, inkább „szócsatát” játszanak, de fizikálisan nem valósítják meg.”

A 29 éves rendőr zászlóstól, aki 8 éve van a pályán, ezt a választ kaptam:

„Általában kiabálásban, hangos szóban nyilvánulnak meg az emberek. Nem mennek neki a rendőrnek, abban az esetben fordul elő, ha ittas vagy kábítószeres személyről van szó.”

A 38 éves rendőr zászlós, váltásparancsnok, aki több évet járőrözött, és ma már 10 éves tapasztalattal rendelkezi, ezt mondta:

„Rendőrrel szemben nem lépnek fel agresszívan, csak ha alkohol és kábítószer befolyásoltsága alatt áll, vagy pszichésen nem tiszta állapotú.”

A 37 éves rendőr főtörzsőrmester hölgy 12 év tapasztalattal a háta mögött, így vélekedett:

„Nagyon ritka eset, hogy rendőrnek támadnak neki, nem valósítják meg a hivatalos személy elleni erőszakot. Inkább hangot adnak a véleményüknek.”

A 44 éves rendőr alezredes osztályvezető úr, aki 15 éve van a pályán, így válaszolt:

„Ha sérelem éri az állampolgárt, akkor hangot add neki. Ha a rendőr higgadt marad, akkor az állampolgár sem fog agresszívan reagálni. Általában kábítószer és alkohol befolyásoltsága alatt keverednek fizikai kontaktusba.”

A 39 éves rendőr főtörzsszáslós, szolgálatirányító parancsnok 21 éves tapasztalattal ekképp válaszolt:

„Az állampolgárok inkább szóban nyilvánulnak meg, arrogánsak és nagyképűek. Fizikai fellépésük nem jellemző, nem követik el a hivatalos személy elleni erőszak bűncselekményét.”

A 41 éves alezredes 22 éve van a rendőrség állományában. Az ő véleménye a következő volt:

„Nem jellemző az agresszivitás, inkább szóban lépnek fel. Általában ittas személyre, illetve kábítószer hatása alatt lévőkre jellemzőbb, és inkább a fiatalok körében az elterjedtebb.”

Az 51 éves rendőr alezredes úr 30 éves tapasztalattal a háta mögött, így vélekedett:

„A hosszú pályafutásom alatt azt tapasztaltam, hogy kevés az agresszív állampolgárok száma. Sokan tesznek megjegyzést a rendőrre, szidják őket, kötekednek a rendőrrel, de fizikálisan nem lépnek fel.”

4. Akik hangban nyilvánulnak meg, az melyik korosztályra jellemzőbb? Illetve melyik korcsoportra vonatkozik az előállított személyek száma?

A 27 éves rendőr őrmester hölgytől, aki 3 éve van a pályán, ezt a választ kaptam:

„Azt mondanám, hogy inkább a 25 év fölötti férfiakra jellemzőbb inkább.”

A 22 éves rendőr őrmester, aki szintén 3 éve van a pályán, így válaszolt:

„A 30 év felettiek nyilvánulnak meg hangban, és az ő esetükbe fordul elő inkább az előállítottak száma.”

A 26 éves rendőr hadnagy, aki 4 éve rendőr, azt mondta:

„Azokra jellemzőbb, akik a nyugdíjhoz közelednek, vagyis az idősebb korosztályra, azért, mert ők megélték az elmúlt időszakokat, és látják a változásokat. Az a tapasztalatuk, hogy nem jó irányba történik a változás.”

Az egyik alosztályvezető rendőr százados 32 évesen 7 év tapasztalattal, így vélekedett:

„A 16-25 év közötti fiatalokra, illetve a 40 év feletti korosztályra jellemzőbb.”

Az egyik 28 éves tiszti, rendőr hadnagy, aki már 8 éve üzi ezt a pályát, így válaszolt:

„A 16-22 éves korig terjedőkre jellemző, mint az agresszivitás, mint az előállítások száma. Ez a korosztály a legszemtelenebb.”

A 29 éves rendőr zászlóstól, aki 8 éve van a pályán, ezt a választ kaptam:

„A fiatalokra jellemző, illetve az aktív munkásokra, a 30 és 50 év közöttiekre, és azon belül is a férfiakra.”

A 38 éves rendőr zászlós, váltásparancsnok, aki több évet járőrözött, és ma már 10 éves tapasztalattal rendelkezi, ezt mondta:

„A fiatal férfiak korosztályára jellemzőbb, főképp ha, csoportosan vannak jelen.”

A 37 éves rendőr főtörzsőrmester hölgy 12 év tapasztalattal a háta mögött, így vélekedett:

„Változó, független a korosztálytól, ha ittás személyről van szó, de ha korcsoportot kéne mondanom, akkor a 15-20 év közöttiek, illetve a 35-40 év közöttiekre jellemzőbb.”

A 44 éves rendőr alezredes osztályvezető úr, aki 15 éve van a pályán, így válaszolt:

„A középkorosztály, akinek a rokonságában van egyenruhás, illetve azok akik, a régi rendszer óta követik a rendőrség munkáját, azok segítőkészek, tisztelettudóak. A legellenszenvesebb rétege a fiatalok rétege, mert nem tisztelik sem az idősebb embereket, sem a kort, sem a rendőrséget.”

A 39 éves rendőr főtörzsszázlós, szolgálatirányító parancsnok 21 éves tapasztalattal ekképp válaszolt:

„A 15 éves kortól a 30 éves korig az elterjedtebb, ők reagálnak negatívabban, arrogánsak, provokatívak. A 30 felettiek toleránsabbak, de függ az iskolázottságuktól. A rendőrséghez a legpozitívabban az 50-90 év közöttiek állnak.”

A 41 éves alosztályvezető 22 éve van a rendőrség állományában. Az ő véleménye a következő volt:

„A fiatalabbakra jellemzőbb, de a hajléktalanoknál a kortól független, mert nekik nincs veszteni valójuk, és még jobban is élnek a börtönben, mint kint az utcán.

Az 51 éves rendőr alezredes úr 30 éves tapasztalattal a háta mögött, így vélekedett:

„Nem tudnám korcsoportokra bontani, mert inkább az ittas személyektől és az alkohol befolyásoltságától függ.”

5. Az igazoltatások során, hány intézkedés zárul előállítással, illetve bírsággal?

A 27 éves rendőr őrmester hölgytől, aki 3 éve van a pályán, ezt a választ kaptam:

„Napi szinten 6 előállítás biztos van, de ez a rendőrtől is függ, hogy hogyan lép fel, mennyire határozott az állampolgárral szemben. A bírságok száma 2-3 db általában.”

A 22 éves rendőr őrmester, aki szintén 3 éve van a pályán, így válaszolt:

„Százalékba számítva az előállítások száma 5%, a bírságok száma 20%.”

Az egyik alosztályvezető rendőr százados 32 évesen 7 év tapasztalattal, így vélekedett:

„Az előállítás naponta 5-6 személyt jelent, a bírságok száma pedig 15-20 db-ot.”

Az egyik 28 éves tiszt, rendőr hadnagy, aki már 8 éve üzi ezt a pályát, így válaszolt:

„Az előállítások száma kisebb százalékban fordulnak elő, mint a bírságok száma.” Leginkább a közlekedési, és a helyszíni bírságok a jellemzőbbek.”

A 29 éves rendőr zászlóstól, aki 8 éve van a pályán, ezt a választ kaptam:

„Az esetek 20%-a végződik előállítással, de függ, hogy hogyan áll a rendőr az intézkedéshez, és hogy milyen célból történik az. A bírságok számát pedig 10%-ra mondanám.”

A 38 éves rendőr zászlós, váltásparancsnok, aki több évet járőrözött, és ma már 10 éves tapasztalattal rendelkezi, ezt mondta:

„Egy nap 60-70-80 igazoltatás van, amiből 7-8 helyszíni bírsággal, 3-4 közigazgatási bírsággal zárul, illetve napi szinten 3-4 előállítás történik.”

A 37 éves rendőr főtörzsőrmester hölgy 12 év tapasztalattal a háta mögött, így vélekedett:

„Az előállítások 50%-ban fordulnak elő, a bírságok 80%-ban jellemzőek.”

A 39 éves rendőr főtörzszászlós, szolgálatirányító parancsnok 21 éves tapasztalattal ekképp válaszolt:

„Hétfévenként több az előállított személyek száma, 12-20 főre mondanám, míg hétköznaponként csak 2-3 fő. A bírságok száma 10-15 nap/fő.”

Az 51 éves rendőr alezredes úr 30 éves tapasztalattal a háta mögött, így vélekedett:

„Az előállítások száma függ a rendőrtől, hogy hogyan áll az intézkedéshez. A bírságok száma pedig függ az állampolgár viselkedésétől.”

6. Az előállítások száma a hétköznapokra, vagy a rendezvényekre jellemzőbb?

A 27 éves rendőr őrmester hölgytől, aki 3 éve van a pályán, ezt a választ kaptam:

„A rendezvényeken, a programok alkalmával, nagy társaságban fordul elő inkább.”

A 22 éves rendőr őrmester, aki szintén 3 éve van a pályán, így válaszolt:

„Szerintem a hétköznapokon is, meg a rendezvényeken is ugyan olyan arányban fordul elő.”

A 26 éves rendőr hadnagy, aki 4 éve rendőr, azt mondta:

„Inkább az ittas személyekre jellemzőbb, független attól, hogy van-e rendezvény vagy sem.”

Az egyik alosztályvezető rendőr százados 32 évesen 7 év tapasztalattal, így vélekedett:

„Rendezvényre jellemzőbb inkább, de hétféteken is gyakran előfordul, hogy ittas személlyel találkozunk.”

Az egyik 28 éves tiszt, rendőr hadnagy, aki már 8 éve úzi ezt a pályát, így válaszolt:

„A rendezvények nagyobb rizikó faktorok, mert kis helyen történik, illetve sok az alkohol, és a zene is mellé társul. Ezekben az esetekben nagyobb a csoportos garázdaság előfordulási lehetősége.”

A 29 éves rendőr zászlóstól, aki 8 éve van a pályán, ezt a választ kaptam:

„Ugyanígy előfordul a hétköznapiakban is, mint a rendezvényeken.”

A 38 éves rendőr zászlós, váltásparancsnok, aki több évet járőrözött, és ma már 10 éves tapasztalattal rendelkezi, ezt mondta:

„Inkább rendezvényeken fordul elő, de jellemző nyáron is, illetve pénteken, szombaton, független attól, hogy milyen évszak van.”

A 37 éves rendőr főtörzsőrmester hölgy 12 év tapasztalattal a háta mögött, így vélekedett:

„Eloszlik, vannak rendezvények, ahol nem történik semmi rendkívüli, de vannak olyan események, amikor az emberek több alkoholt isznak a kelleténél és „balhéznak”. Illetve vannak olyan hétköznapiak, amikor több az előállított személyek száma, mint egy rendezvényen. De leginkább szerintem Karácsonykor és Húsvétkor jellemzőbb.”

A 44 éves rendőr alezredes osztályvezető úr, aki 15 éve van a pályán, így válaszolt:

„Vannak kiemelt időszakok, amikor jobban oda kell figyelni, mint például hétvégenként a discok-ra, vagy egy rendezvény alkalmával. De előfordul a nap bármely időszakában, legyen az éjjel, nappal, hétköznapi, vagy hétvége.”

A 39 éves rendőr főtörzszászlós, szolgálatirányító parancsnok 21 éves tapasztalattal ekképp válaszolt:

„Általában a rendezvényekre jellemzőbb az alkohol hatására, a buli hevében. A társaság révén bátorodnak fel az állampolgárok.”

A 41 éves alosztályvezető 22 éve van a rendőrség állományában. Az ő véleménye a következő volt:

„Általában éjszaka, bulik alkalmával jellemző, független attól, hogy van-e rendezvény vagy sem.”

Az 51 éves rendőr alezredes úr 30 éves tapasztalattal a háta mögött, így vélekedett:

„Az én véleményem alapján inkább a rendezvények alkalmával jellemzőbb.”

4.1.1. Az intézkedések

Az előállításokról kérdezve, a rendőröknek eléggé vegyes szemlélete alakult ki, de a statisztikai adatok pontosan megmutatják az eredményeket, amit összehasonlítva az előző félévvel azt tapasztalhatjuk, hogy csökken, mint az igazoltatások mint a figyelmeztetések, helyszíni bírságok, illetve előállítások száma.

	Igazoltatás	Figyelmeztetés	Helyszíni bírság		Szabálysértési feljelentés	Büntető feljelentés	Előállítás	Elfogás
			Fő	Ft				
2013 I félév	379	41	301	2285000	0	0	0	0
2014. I félév	310	38	247	2080000	0	0	0	0

⁶⁶

⁶⁶ A Kecskeméti Rendőrkapitányság által feldolgozott statisztikai adatok

	Intézkedések száma	Intézkedést végrehajtó állomány					Intézkedés helyszíne			Intézkedés befejezése				Személyi szabadságot korlátozó intézkedés		Őrizetbe vétel	Előzetes letartóztatás	Kényszerítő-eszköz alkalmazása	Alkohol, egyéb stimuláló	Értesítés (adatlap) küldése
		Közzet megbízt	Közrend-védelmi	Közlekedés-rendészeti	Büntügyi	Igazgatásrendészet	Magánlakás	Közterület	Egyéb nyilvános hely	Felvilágosítás	Figyelmeztetés	Felje-lentés	Szabs.	Bü.	Elfogás	Előállítás				
2013. I félév	5	2	8	0	0	0	5	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0
2014. I félév	3	0	6	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	0

67

Szolgalatba vezénylések száma:	
2013. I félévben 5753	2014. I. félév 6817
Szolgalatban töltött órák száma:	
2013. I félévben 60402	2014. I. félév 59809
Közterületi szolgalatba vezénylések száma:	
2013. I félévben 3331 fő	2014. I. félév 4633
Közterületi szolgalatban töltött órák száma:	
2013. I félévben 34409	2014. I. félév 45977
Gépkocsizó járőrök intézkedéseinek alakulása	
Önálló: 2013. I. félévben 3714 esetben	2014. I. 4198 félévben esetben
Küldésre: 2013. I. félévben 7423 esetben	2014. I. 9049 félévben esetben
Igazoltatások alakulása	
2013. I. félévben 18006 főt	2014. I. 14701 félév
Alkoholszonda alkalmazása a tárgyidőszakban:	
2013. I félévben 2596 alkalommal használt alkoholszondát, melyből 67 pozitív	2014. I. félévben 1141 alkalommal használt alkoholszondát, melyből 79 pozitív

⁶⁷ A Kecskeméti Rendőrkapitányság által feldolgozott statisztikai adatok az intézkedésekről

<i>Helyszínbírságotlasi tevékenység:</i>		
2013. I félévben 2356 esetben 56.819.000Ft értékben		2014. I. félév 1322 esetben 23.665.000 Ft értékben
<i>Szabálysértési feljelentés:</i> a Közrendvédelmi Osztály		
2013. I félévben 374		2014. I. félévben 242 szabálysértési felje- lentést készített,
<i>Büntető feljelenés:</i>		
2013. I félévben 165,		2014. I. félév 49
<i>Végrehajtott elővezetések alakulása :</i>		
2013. I félévben elrendelt 519, végrehajtott 121		2014. I. félévben elrendelt 589, végrehajtott 299
<i>Elfogások:</i>		
2013. I félévben 226 főt fogott el		2014. I. félév 196 fő.
<i>Előállítások:</i>		
2013. I félévben 375fő,		2014. I. félévben 325 előállított elő
<i>Biztonsági intézkedések:</i>		
2013. I félévben 254 esetben történ		2014. I. félév 210
<i>Kényszerítőeszközök alkalmazása és arányai:</i>		
2013. I félévben		2013. I félévben
Testi kényszer:	51	57
Könnygázszóró:	0	0
Bilincs:	105	82
Szolgálati kutya	0	0
<i>Szolgálati kutyával ellátott szolgálatok:</i>		
Járőrszolgálat:	38 esetben	456 órában
Biztosítás:	7 esetben	56 órában
Képzés:	140 esetben	525 órában
Bemutató:	13 esetben	89 órában
Kereső munka:	5 esetben	34 órában

68

⁶⁸A Kecskeméti Rendőrkapitányság által feldolgozott statisztikai adatok

Megkeresések

Bűnügyi tárgyú:

2014. I félévben 132db (többnyire megkeresés alapján foganatosított tanú és gyanúsított kihallgatás, házkutatás, elfogás, előállítás).

Nem bűnügyi:

2014. I félévben 657 db, (tartózkodási hely megállapítások, fegyvertároló hely ellenőrzések, nyílt rendőri információkérés, stb.)

Rendezvénybiztosítás:

Kecskemét Rendőrkapitányság, Közrendvédelmi Osztály illetékességi területén összesen 32 rendezvény került megtartásra.

Gyülekezési törvény hatálya alá tartozó rendezvény a Közrendvédelmi Osztály illetékességi területén 2014. I félévben 2 esetben, a többi rendezvény a választással kapcsolatos bejelentések.

Sportrendezvény megtartására (magába foglalja a *NORMÁL* biztonsági kockázatú sportmérkőzés biztosításait) a Közrendvédelmi Osztály illetékességi területén 2014. I félévben 12 esetben került sor (labdarúgó mérkőzés, kosárlabda mérkőzés), melynek biztosításában az állományunkból összesen 78 fő vett részt.

Fokozott biztonsági kockázatú sportmérkőzés biztosítására nem került sor.

Kiemelt biztonsági kockázatú sportmérkőzés biztosítására 2 esetben került sor, melynek során 403 fő rendőr vett részt.

Fokozott ellenőrzések, akciók száma:

Közbiztonsági akcióban: 226 esetben vett részt akciók és fokozott ellenőrzések végrehajtásában, ahol 558 fő rendőr vett részt. Intézkedések száma: 855,

Egyéb akcióban: 24 esetben, 45 fő rendőrrel, melynek során 196 intézkedés történt.

Csapatszolgálati igénybevétel: az elmúlt évekhez viszonyítva kevés.

Rendőri intézkedések

2013. I félév	Fő	Összeg
Magánlaksértés	1	50000
Önkényes beköltözés	0	0
Távoltartó határozat szabályainak megszegése	0	0

Rendzavarás	0	0
Garázdaság	1	50000
Közbiztonsági tevékenység jogosultan végzése	0	0
Tiltott kéjelgés	80	2750000
Veszélyes fenyegetés	0	0
Felosztatott társ. egyesület tevékenységében	0	0
Valótlan bejelentés	1	30000
Járművezetés eltiltás alatt	6	305000
Tulajdon elleni szabálysértés	125	2898000
Jogosulatlan vadászat	0	0
Összesen:	214	6083000

69

7. Milyen a rendőrség kapcsolata a társadalommal? Mennyire bíznak meg az állampolgárok a rendőrségben?

A 27 éves rendőr őrmester hölgytől, aki 3 éve van a pályán, ezt a választ kaptam:

„Nem bíznak meg az állampolgárok a rendőrökben. Nem igazán jó a kapcsolatuk a rendőrséggel. Általában, ha problémájuk van, akkor fordulnak hozzánk, de ha mi kérünk tőlük segítséget, akkor ők nem láttak semmit, nem hallottak semmit, nem tudnak semmit. Szóval nem segítőkészek. Talán az idősebb korosztály segítőkészebb.”

A 22 éves rendőr őrmester, aki szintén 3 éve van a pályán, így válaszolt:

„Alapvetően megbíznak a rendőrben, de különbség van falu és város között, mert a falvakban nagyobb bizalmat adnak az állampolgárok a rendőröknek, és sokkal jobb kapcsolatot ápolnak velük, mint a városokban.”

A 26 éves rendőr hadnagy, aki 4 éve rendőr, azt mondta:

„Úgy gondolom, hogy fokozatosan javul a kapcsolat a rendőrséggel, de még mindig kis része az állampolgároknak az, aki segítőkész. Nagy részük tartózkodik, nem szívesen adja meg a személyes adatait, hogy a rendőr felírja, és még tanúként sem akarnak részt venni egy-egy ügyben.”

⁶⁹A Kecskeméti Rendőrkapitányság által feldolgozott statisztikai adatok

Az egyik alosztályvezető rendőr százados 32 évesen 7 év tapasztalattal, így vélekedett:

„Kevésbé bíznak meg a rendőrségben, mert ők azt látják, hogy a rendőrség pénzbehajtó szervezet, és hogy csak piszkálva vannak, de semmilyen eredmény nincs az ügyükben. Amiben muszáj, csak abban segítenek. A nagy városokban rosszabb a kapcsolat, mint a falvakba, mert vidéken a saját érdekük, hogy segítsenek a rendőrségnek.”

Az egyik 28 éves tiszt, rendőr hadnagy, aki már 8 éve üzi ezt a pályát, így válaszolt:

„Egyre jobban megbíznak a rendőrökben. De nem mondanám, hogy annyira jó a kapcsolat, mert akinek a sérelmére követtek már el valamit, az nem igazán segítőkész.”

A 29 éves rendőr zászlóstól, aki 8 éve van a pályán, ezt a választ kaptam:

„Kis százalékban bíznak meg a rendőrségben. Az emberek nem szívesen nyilatkoznak, nem akarják megadni a személyes adataikat.”

A 38 éves rendőr zászlós, váltásparancsnok, aki több évet járőrözött, és ma már 10 éves tapasztalattal rendelkezi, ezt mondta:

„Más faluban, mint városban. A falvakban közvetlenebbek, és segítőkészebbek, jobban megbíznak a rendőrségben, jobb kapcsolatot ápolnak a rendőrrel. A városokra ezek nem jellemzőek.”

A 37 éves rendőr főtörzsőrmester hölgy 12 év tapasztalattal a háta mögött, így vélekedett:

„Nem bíznak meg a rendőrben, visszautasítják a rendőrt, ha segítséget kér tőlük. Nincs jó kapcsolata a rendőrségnek az állampolgárral.”

A 44 éves rendőr alezredes osztályvezető úr, aki 15 éve van a pályán, így válaszolt:

„A vezető beosztású, tanult emberek bíznak meg jobban bennünk, és velük jobb kapcsolatot ápolunk. Azok az állampolgárok is megbíznak bennünk, akik hozzánk fordulnak, mert ők bíznak abban, hogy az ő ügyükben pozitívan tudunk eljárni. Ezzel szemben, akiknek volt már szabálysértési, vagy bűncselekményi eljárásuk, azok a rendőrségre ellenséggént tekintenek, és nem segítőkészek. Sokan kihasználják a médiákat, és a fórumokat.”

A 39 éves rendőr főörzszászlós, szolgálatirányító parancsnok 21 éves tapasztalattal ekképp válaszolt:

„Nem bíznak meg az emberek a rendőrségben. A jogszabály nem segíti a rendőrség munkáját, nem beszélve arról, hogy nincs meg a megfelelő technika eszköz, ami megnehezíti a rendőr munkáját. A kapcsolat sem jó az állampolgárokkal.”

A 41 éves alosztályvezető 22 éve van a rendőrség állományában. Az ő véleménye a következő volt:

„Nem bíznak meg a rendőrségben, nem hisznek a rendőrnek, és nem jó a kapcsolat az emberekkel.”

Az 51 éves rendőr alezredes úr 30 éves tapasztalattal a háta mögött, így vélekedett:

„Média támadásának vagyunk kitéve. A média csak azt írja le, hogy a rendőr mit hibázik, ez által nem bíznak meg a rendőrökben, és rossz kapcsolatot ápolnak a rendőrséggel.”

8. Mit kellene tenni, hogy jobb kapcsolatot ápoljon a rendőr/rendőrség a társadalommal? Illetve mit kellene tenni, hogy jobban megbízzanak az állampolgárok a rendőrökben?

A 27 éves rendőr őrmester hölgytől, aki 3 éve van a pályán, ezt a választ kaptam:

„Én úgy gondolom, hogy több időt kellene fordítani az állampolgárral való beszélgetésre.”

A 22 éves rendőr őrmester, aki szintén 3 éve van a pályán, így válaszolt:

„Több szolgálat kéne, arra orientálódjon, hogy beszélgessünk az állampolgárokkal, hogy el tudják mondani, hogy mi a panaszuk. Mi csak sértettel, és gyanúsítottal kerülünk kapcsolatba, de szükség lenne más állampolgárokkal is beszélgetni.”

A 26 éves rendőr hadnagy, aki 4 éve rendőr, azt mondta:

„Az emberek felfogásával van baj, ha elhinnék, hogy a rendőrség nem pénzbehajtó szerv, hanem a szabályok ezt írják elő, akkor nem volna ennyire negatív a rendőrség megítélése.”

Az egyik alosztályvezető rendőr százados 32 évesen 7 év tapasztalattal, így vélekedett:

„Úgy gondolom, hogy gyermekkorban kellene társadalom jellegű oktatásokat tartani, hogy felvilágosítsák a gyerekeket, hogy a rendőr nem ellenség, és hogy amiben tud, segít. Illetve

nagyobb hangsúlyt kéne fektetni az állampolgárral való kapcsolatra, és nem a kötelező intézkedésekre, büntetésekre kéne appellálni.”

Az egyik 28 éves tiszt, rendőr hadnagy, aki már 8 éve üzi ezt a pályát, így válaszolt:

„A segítő, támogató együttműködés nem csak szavakban, hanem tettekben is meg kellene nyilvánuljon. Szükség volna technikai felszerelések fejlesztésére is. Illetve képzetesebb rendőrök kellenének.”

Az egyik 28 éves tiszt, rendőr hadnagy, aki már 8 éve üzi ezt a pályát, így válaszolt:

„A lakosságnak a szubjektív biztonságérzetét kellene növelni, illetve szükség lenne megszilárdító akciókra, hogy pozitív rendőrkép alakuljon ki. Növelni kellene az állomány létszámát. Továbbá gyakoribb kapcsolattartásra volna szükség.”

A 38 éves rendőr zászlós, váltásparancsnok, aki több évet járőrözött, és ma már 10 éves tapasztalattal rendelkezi, ezt mondta:

„Fontos volna a jogszabályváltozás, egyszerűsíteni kéne. A statisztikai szemléletet el kellene törölni, hogy ne ez határozza meg a rendőrség munkáját, a rendőri képzést. Tiszthelyettesi középiskola rendszerén való változtatás is kellene, mert nincs elég jogszabályi háttér ismeretük, és túl fiatal az állomány, hiányzik az élettapasztalat, és kommunikációs zavar jellemző.”

A 37 éves rendőr főtörzsőrmester hölgy 12 év tapasztalattal a háta mögött, így vélekedett:

„Nem csak mondani kellene, hogy miben történjen a változtatás, hanem tenni is kéne annak érdekében.”

A 44 éves rendőr alezredes osztályvezető úr, aki 15 éve van a pályán, így válaszolt:

„Közelebb kéne hozni az embereket a rendőrséghez, hogy a közösségi rendőrkép erősödjön. A jogszabályok megfelelő alkalmazásával a rendőr tekintélyét kéne visszaállítani. Illetve a rendőr szakképzés színvonalát kellene emelni, hogy megfelelően tudjanak kommunikálni az állampolgárral. És végül a létszámhelyzet stabilizálására lenne szükség.”

A 39 éves rendőr főtörzsszászlós, szolgálatirányító parancsnok 21 éves tapasztalattal ekképp válaszolt:

„Jogszabály módosításokra lenne szükség. Továbbá arra, hogy változtassanak a büntetési tételeken, és hogy az anyagi technikai eszközöket biztosítsák. A rendőri pályát a 80/90-es évek

szintjére kellene visszahelyezni, mert nem kellene, hogy kötelező pénzbehajtási intézkedések legyenek. Jobban ki kéne szűrni, hogy kit vesznek fel rendőrnek, hogy hivatás tudatból végezze a munkáját.

A 41 éves alosztályvezető 22 éve van a rendőrség állományában. Az ő véleménye a következő volt:

„El kellene érni, hogy legyen veszteni valójuk az állampolgároknak, mert ha ez tudatosulna bennük, akkor pozitívabban, normálisabban állnának a rendőrhöz. Szerintem nincs visszatarató ereje a rendőrségnek. A jogszabály háttér rosszul illeszkedik bele a társadalomba.”

Az 51 éves rendőr alezredes úr 30 éves tapasztalattal a háta mögött, így vélekedett

„Szerintem a legfontosabb az, ha jobban megszűrnék, hogy kit vesznek fel rendőrnek, hogy hivatástudatból csinálja-e, és hogy alkalmas-e a rendőri hivatásra. Illetve szükség lenne a feltételek biztosítására.”

A kutatás alapján egyértelmű, hogy a rendőrök egyetértenek abban, hogy a társadalom eléggé negatívan reagál a rendőri intézkedésekre, számba se veszik a rendőröket. Megjegyzéseket tesznek rájuk, de senki sem nézi, hogy mennyi munka áll mögöttük, és hogy minden nap mivel kell megküzdeniük, szembe nézniük. Továbbá egyetértenek abban, hogy a társadalom nagy része a rendezvények alkalmával agresszívabbak, bátrabbak az alkohol befolyásoltságának hatására. A rendőrrel szemben nem lépnek fel fizikailag, de a véleményüket nem hagyják szó nélkül. Azt is láthatjuk, hogy inkább a fiatal korosztályra a 15-35 év közöttiekre jellemző az agresszivitás. Abban megoszlanak a vélemények, hogy mennyire van jó kapcsolatban a társadalom a rendőrséggel. Több rendőr elmondása szerint rossz kapcsolat alakult ki, főképp a negatív összhang miatt, de mások azt mondják, hogy kezd pozitív irányban elmozdulni a társadalommal való kapcsolat.

Én úgy gondolom, hogy ez sokban függ a rendőrtől is, de főképp a jogszabályi engedélytől és a kiadott parancsoktól. Persze a rendőrség tehet arról, hogy negatív kép alakult ki, de nem csak az ő érdemük, hanem az állampolgároké is. Alapvető gond szerintem, hogy akinek a rendőrséggel problémája van, az kivetíti a rendőrrre is, és hiába szól hozzá a rendőr tisztelettudóan, az állampolgár elutasító lesz. Ezért alakulhatott ki a rendőrben, hogy úgy mond, felvesz egy „állarcot” és „fapofával”, bunkón kezd neki az intézkedésnek. Persze nem ez a fő gond. Szükség lenne a változtatásokra. Én is egyetérték azokban a változtatásokban, amit a rendőrök mondtak az interjúk során. Szükség van a jogszabályi háttérváltozásokra, és a képzési rend-

szer újításaira is. De ahhoz, hogy tisztán lássunk meghallgattam néhány állampolgárt is, akiknek hasonló jellegű kérdéseket tettem fel. A felmérés kérdései a civilek körében eltérő válaszokat hoztak a különböző korosztályok szerint. A megkérdezettek válaszaiból kiderül, hogy nincsenek teljesen megelégedve ezzel a rendszerrel, azonban annak javítására vonatkozóan konkrét válaszokat adni nem tudtak. De a felmérésből látszik, hogy alapvetően pozitív véleménnyel vannak a rendőrség munkájáról, de a tapasztalataik személyenként eltérőek.

4.2. A civilek véleménye a rendőrökről

Egy 19 éves lány ezt felelte

1. Ön hogyan reagál a rendőri intézkedésekre?

Elfogadom a tényeket.

2. Mi alapján ítéli meg a rendőrség munkáját?

Mennyire cselekszik az emberiség érdekében, és hogy mennyire sietnek valaki segítségére, ha bajban van.

3. Ön szerint mennyire agresszívak a rendőrökkel szemben?

Akinek nincs semmi rejtegetni valója az szerintem nem lép fel agresszívan a rendőrök felé. Viszont akiknek van félnivalója, az agresszívan viselkedik a rendőrökkel szemben.

4. Melyik korosztályra jellemző az agresszivitás?

Szerintem a 17-35 év közöttiekre jellemző.

5. Ön szerint rendezvényen vagy a hétköznapiakban agresszívakabbak az emberek? Rendezvényeken, főleg ha a túlzott italozás folyik, és nem a mértékkel történő fogyasztás.

6. Ön tesz-e megjegyzést a rendőrségre, és ha igen akkor mit?

Nem, ha teszi a dolgát. De ha viszont nem, akkor megformálom a valós tényeken alapuló véleményem.

7. Ön mennyire bízik meg a rendőrségben?

Vannak fenntartásaim.

8. Ön szerint mennyire bíznak meg az állampolgárok a rendőrségben?

Nem igazán bíznak meg, amivel a rendőrök kivívták maguknak a bizalom elvesztését az állampolgárok részéről.

9. Ön milyen kapcsolatban áll a rendőrséggel?

Ha szükséges, akkor segítek nekik.

10. Ön szerint milyen kapcsolatban van a rendőrség az állampolgárral?

Embere válogatja, és persze az is hozzá járul, hogy mit tesz egy rendőr a közösség biztonságának védelmében, meg tudja-e győzni az állampolgárt arról, ha ő a közelben van, tud-e segíteni, ha baj van, illetve, hogy bizalommal fordulhatnak-e hozzá.

11. Mennyire szívesen fordul rendőrhöz, ha önnek problémája van?

Hát, ha nagyon muszáj, mert ha kis dologról van szó, úgysem jönnek ki.

12. Ön szerint mit kéne tenni, hogy a rendőrség kapcsolata jobb legyen az állampolgárral, hogy jobban megbízzanak bennük?

Nem kellene a fiatal rendőröknek főleg a férfiaknak (tisztelet a kivételnek) fenn hordani az orrukat, mert ők rendőrök, hanem először tegyenek le valamit az asztalra, amire azt mondhatják, hogy ez igen tényleg tett is valamit. A másik pedig hogy akármennyire is köztisztviselőnek örvendő személyek, nem kellene lekezelően és kulturálatlan módon beszélni az állampolgárokkal.

13. Írja le a rendőri intézkedésekkel kapcsolatos tapasztalatokat!

Sokszor nincsenek, azon a helyen ahol szükség lenne, rájuk kicsit össze kellene kapniuk magukat, ha azt akarják, hogy tiszteljék őket és megbecsüljék.

Egy 22 éves fiú így válaszolt a kérdésekre

1. Ön hogyan reagál a rendőri intézkedésekre?

Nyugodtan, higgadtan reagálok a rendőri intézkedésekre.

2. Mi alapján ítéli meg a rendőrség munkáját?

A határozottságuk, fellépésük alapján ítélem meg őket.

3. Ön szerint mennyire agresszívak a rendőrökkel szemben?

Én úgy gondolom, hogy nem agresszívak, inkább csak ordítanak, kiabálnak.

4. Melyik korosztályra jellemző az agresszivitás?

Szerintem a 35-45 év közöttiekre jellemző.

5. Ön szerint rendezvényen vagy a hétköznapiakban agresszívakabbak az emberek?

Szerintem a rendezvényeken jobban előfordul.

6. Ön tesz-e megjegyzést a rendőrségre, és ha igen akkor mit?

Nem teszek megjegyzést az intézkedésre, mert ez a munkájuk. Ha velem rendesek, akkor még meg is köszönöm az intézkedésüket.

7. Ön mennyire bízik meg a rendőrségben?

Teljes mértékben megbízok a rendőrségben.

8. Ön szerint mennyire bíznak meg az állampolgárok a rendőrségben?

Szerintem 40-45%-ban bíznak meg, mert a rendőrség elég negatív viszonylatban nyilvánul meg a társadalom számára.

9. Ön milyen kapcsolatban áll a rendőrséggel?

Én szívesen segítek a rendőrségnek, ha hozzám fordulnak.

10. Ön szerint milyen kapcsolatban van a rendőrség az állampolgárral?

Változó, emberfüggő, hogy milyen a kapcsolatuk a rendőrséggel.

11. Mennyire szívesen fordul rendőrhöz, ha önnek problémája van?

Teljes bizalommal fordulok hozzájuk.

12. Ön szerint mit kéne tenni, hogy a rendőrség kapcsolata jobb legyen az állampolgárral, hogy jobban megbízzanak bennük?

Ha pozitívabb képet alkotnának a rendőrségről, és nem a negatív terjedne el.

Egy másik 23 éves fiú pedig ezeket mondta

1. Ön hogyan reagál a rendőri intézkedésekre?

A rendőri intézkedésekkel szemben semmi gondom nincs, hiszen azért,vannak, hogy a mi gondjainkban segítsenek, védjenek, s ha valamit hibázunk figyelmeztessenek.

2. Mi alapján ítéli meg a rendőrség munkáját?

Semmiféle előítéletem nincs.

3. Ön szerint mennyire agresszívak a rendőrökkel szemben?

Sajnos elég sokan elég agresszívan állnak a rendőrséggel szemben illetve elég agresszívan válaszolnak 1-1 intézkedésre.

4. Melyik korosztályra jellemző az agresszivitás?

Azt mondanám, hogy mindegyik korosztály jellemző.

5. Ön szerint rendezvényen vagy a hétköznapiakban agresszívak az emberek?

Főleg egyes bulikon, illetve rendezvényeken, mikor alkoholt fogyasztanak.

6. Ön tesz-e megjegyzést a rendőrségre, és ha igen akkor mit?

Semmiféle megjegyzést nem teszek.

7. Ön mennyire bízik meg a rendőrségben?

Teljes mértékben megbízom.

8. Ön szerint mennyire bíznak meg az állampolgárok a rendőrségben?

Változó bizalommal vannak a rendőrséggel szemben.

9. Ön milyen kapcsolatban áll a rendőrséggel?

Nem volt negatív élményem még,és ezért teljesen jó kapcsolatban vagyok velük.

10. Ön szerint milyen kapcsolatban van a rendőrség az állampolgárral?

Változó

11. Mennyire szívesen fordul rendőrhöz, ha önnek problémája van?

Ha csak ők tudnak segíteni, akkor fordulok hozzájuk.

12. Ön szerint mit kéne tenni, hogy a rendőrség kapcsolata jobb legyen az állampolgárral, hogy jobban megbízzanak bennük?

Sajnos sokszor tapasztaltam már vezetőként, hogy többször is szabálytalanul közlekedtek a rendőrök, azért mert pl. nem szerette volna a piros lámpát kivárni felkapcsolta a kék fényt s továbbhajtott, mikor viszont átért akkor lekapcsolta s úgy ment tovább mintha semmi sem történt volna. Személy szerint ez a hatalommal történő visszaélést jelenti. Ezen kellene változtatni elsősorban.

13. Írja le a rendőri intézkedésekkel kapcsolatos tapasztalatokat!

Semmiféle intézkedésben nem kellett még részt vennem, de viszont szüleim igazoltatták már s teljes mértékben meg voltam elégedve a modorral, s azzal, hogy hogyan szólította meg a sofőrt a rendőr.

Egy 32 éves nő ezeket mondta

1. Ön hogyan reagál a rendőri intézkedésekre?

Nyugodtan, higgadtan szoktam reagálni a rendőri intézkedésekre.

2. Mi alapján ítéli meg a rendőrség munkáját?

Az alapján ítélem meg, hogy mit tesznek. Úgy gondolom, hogy azt teszik, amit tenniük kell.

3. Ön szerint mennyire agresszívak a rendőrökkel szemben?

Szerintem az állampolgárom 50%-a agresszív.

4. Melyik korosztályra jellemző az agresszivitás?

Szerintem a fiatal 20 év körüli, vagy annál fiatalabbakra jellemző leginkább.

5. Ön szerint rendezvényen vagy a hétköznapiakban agresszívbak az emberek?
Egyaránt előfordul rendezvényen, bulik alkalmával, mint a hétköznapiakban.

6. Ön tesz-e megjegyzést a rendőrségre, és ha igen akkor mit?
Nem teszek megjegyzést.

7. Ön mennyire bízik meg a rendőrségben?
Attól függ, milyen problémám van, de olyan még nem volt, hogy nem bíztam volna meg bennük. A bűnügyi rész talán, ahol hagynak kívánni valót maga után, például a lopás, rablás területén.

8. Ön szerint mennyire bíznak meg az állampolgárok a rendőrségben?
Úgy gondolom, hogy 70% megbíznak a rendőrségben, és 20%-ban nem bíznak meg.

9. Ön milyen kapcsolatban áll a rendőrséggel?
Jó kapcsolatban vagyok velük, szükség esetén bizalommal fordulok hozzájuk.

10. Ön szerint milyen kapcsolatban van a rendőrség az állampolgárral?
Szerintem jó kapcsolatban vannak velük, de vannak kivételek, például alkoholt, kábítószer fogyasztók.

11. Mennyire szívesen fordul rendőrhöz, ha önnek problémája van?
Az első lépés, hogy a rendőrséghez fordulok, ha gondom van, mert egy biztonságérzetet nyújt számomra.

12. Ön szerint mit kéne tenni, hogy a rendőrség kapcsolata jobb legyen az állampolgárral, hogy jobban megbízzanak bennük?
Többet kéne kommunikálniuk a rendőrökkel, nem önerőből kéne megoldaniuk. Nagyobb bizalommal kéne a rendőrhöz forduljanak.

13. Írja le a rendőri intézkedésekkel kapcsolatos tapasztalatokat!
Többször kértem már a rendőrök segítségét, és készségesen segítettek. Mindig meghallgattak, véleményt nyilvánítottak, megkérdezték, hogy kívánok-e feljelentést tenni, és tájékoztattak

arra vonatkozóan, hogy mi lesz a kimenetele az ügynek. Meg voltam elégedve minden alkalmammal, mert tisztelettudóan viselkedtek.

Egy 39 éves férfi a következőt mondta

1. Ön hogyan reagál a rendőri intézkedésekre?

Nyugodtan, higgadtan, hiszen nincs mitől tartanom.

2. Mi alapján ítéli meg a rendőrség munkáját?

Ahogy a saját magam esetein tapasztalom.

3. Ön szerint mennyire agresszívak a rendőrökkel szemben?

Szerintem némely kisebbségi csoportra jellemző a rendőrökkel szembeni erőszakos fellépés.

4. Melyik korosztályra jellemző az agresszivitás?

Sajnos elég fiatalon kezdik már, láttam 10-en éveseket is.

5. Ön szerint rendezvényen vagy a hétköznapiakban agresszívak az emberek?

Inkább rendezvényeken, foci meccs, tüntetések alkalmával.

6. Ön tesz-e megjegyzést a rendőrségre, és ha igen akkor mit?

Nem teszek megjegyzést rájuk.

7. Ön mennyire bíz meg a rendőrségben?

10 skálán 8-asra mondanám.

8. Ön szerint mennyire bíznak meg az állampolgárok a rendőrségben?

Ugyan ennyire, mint én.

9. Ön milyen kapcsolatban áll a rendőrséggel?

A helyi rendőrséggel elég jó a viszonyom, néha lopási ügyekben jönnek hozzám szakvéleményért, pl. hogy az lopott tárgy milyen értékű lehet. (üzletben dolgozom azért)

10. Ön szerint milyen kapcsolatban van a rendőrség az állampolgárral?

Mivel az emberek ritkán találkoznak velük, maximum közúti ellenőrzés során, így nem túl jó a kapcsolatuk.

11. Mennyire szívesen fordul rendőrhöz, ha önnek problémája van?

Szerencsére ritkán kell, de ha kell, mindig bizalommal fordulok hozzájuk.

12. Ön szerint mit kéne tenni, hogy a rendőrség kapcsolata jobb legyen az állampolgárral, hogy jobban megbízzanak bennük?

Nem látok bele a rendőrség munkájába, így nem tudom mit kéne másképp tenni.

13. Írja le a rendőri intézkedésekkel kapcsolatos tapasztalatokat!

A saját tapasztalataim jók, ha az ember kedvesen fordul hozzájuk ők is nagyon segítőkészek, mert ha az ember normálisan viselkedik velük, akkor ők is azok.

Egy 47 éves hölgy a következő képpen válaszolt

1. Ön hogyan reagál a rendőri intézkedésekre?

Mivel meglehetősen szabálykövető vagyok, nem kerültem még ilyen helyzetbe. De ha megtörténne, igyekeznék higgadt és udvarias maradni, válaszolni a feltett kérdésekre, és követni a rendőr utasításait.

2. Mi alapján ítéli meg a rendőrség munkáját?

Az alapján, hogy mennyire érzem magam biztonságban, milyen a közbiztonság a környezetben, milyen a bűnügyek felderítettsége.

3. Ön szerint mennyire agresszívak a rendőrökkel szemben?

Sokan meglehetősen agresszívak, támadóak, de leginkább azok, akik elkövettek valamit.

4. Melyik korosztályra jellemző az agresszivitás?

Leginkább a 20 és 40 év közöttiekre.

5. Ön szerint rendezvényen vagy a hétköznapiakban agresszívbak az emberek?
Szerintem nincs túl nagy különbség. Talán a rendezvényeken jellemzőbb az alkoholfogyasztás, ezért talán egy kissé az agresszivitás is jellemzőbb.
6. Ön tesz-e megjegyzést a rendőrségre, és ha igen akkor mit?
Nem szoktam megjegyzést tenni, nincs rá okom. Megbecsülöm a rendőrök munkáját, mert nagy a felelősségük.
7. Ön mennyire bízik meg a rendőrségben?
Én megbízom a rendőrségben, teljes mértékben.
8. Ön szerint mennyire bíznak meg az állampolgárok a rendőrségben?
Az állampolgárok nagy része megbízik bennük, persze, akinek negatív tapasztalata volt, az némiképpen elveszítette a bizalmát.
9. Ön milyen kapcsolatban áll a rendőrséggel?
Szoktam látni az utcán rendőröket, konkrét ügyem még nem volt velük. Mindenesetre megnyugtató a rendőri jelenlét.
10. Ön szerint milyen kapcsolatban van a rendőrség az állampolgárral?
Ez megint változó, van, aki megbízik bennük, van, aki nem, sőt olyan ember is van, aki szidja a rendőröket, akár okkal, akár ok nélkül.
11. Mennyire szívesen fordul rendőrhöz, ha önnek problémája van?
Én bizalommal fordulnék a rendőrökhöz, ha problémám lenne.
12. Ön szerint mit kéne tenni, hogy a rendőrség kapcsolata jobb legyen az állampolgárral, hogy jobban megbízzanak bennük?
Több rendőr legyen az utcákon, legyenek pszichológiailag képzettebbek a rendőrök, tudjanak jobban bánni az emberekkel, szervezzenek olyan programokat, amelyeken megismertetik az embereket a rendőri munkával (már az óvodától kezdve).

13. Írja le a rendőri intézkedésekkel kapcsolatos tapasztalatokat!

Mint már említettem, nem rendelkezem ilyen jellegű tapasztalatokkal. Ismerőseim tapasztalatai vegyesek, de szerintem egyre pozitívabb a rendőri munka megítélése. Mások a mai rendőrök, mint 30-40 évvel ezelőtt voltak, de a sztereotípiák még mindig élnek az idősebb emberekben.

Egy 55 éves hölgy, így felelt

1. Ön hogyan reagál a rendőri intézkedésekre?

Nyugodtan, higgadtan reagálok.

2. Mi alapján ítéli meg a rendőrség munkáját?

Gyorsaság, precízesség, udvariasság alapján.

3. Ön szerint mennyire agresszívak a rendőrökkel szemben?

A helyzettől függ, de eléggé negatív a vélemény.

4. Melyik korosztályra jellemző az agresszivitás?

Inkább fiatal korosztályra jellemző.

5. Ön szerint rendezvényen vagy a hétköznapiakban agresszívak az emberek?

Úgy gondolom, hogy a rendezvényeken jellemzőbb.

6. Ön tesz-e megjegyzést a rendőrségre, és ha igen akkor mit?

Nem teszek megjegyzést.

7. Ön mennyire bízik meg a rendőrségben?

A feladattól függ, nyomozás, rendtartás, helyszínelés, ügy bejelentése.

8. Ön szerint mennyire bíznak meg az állampolgárok a rendőrségben?

Úgy színt, attól függ, milyen ügyről van szó, de kevésbé talán.

9. Ön milyen kapcsolatban áll a rendőrséggel?

Nem volt ügyem, így semmilyen. (a szomszédban lakom, egy kis biztonságérzetet jelent)

10. Ön szerint milyen kapcsolatban van a rendőrség az állampolgárral?

Olyan kapcsolatban van, mint bármelyik más hivatalos szervvel.

11. Mennyire szívesen fordul rendőrhöz, ha önnek problémája van?

Nem szívesen, de, ha muszáj, megtenném.

12. Ön szerint mit kéne tenni, hogy a rendőrség kapcsolata jobb legyen az állampolgárral, hogy jobban megbízzanak bennük?

Több fórum, ahol elmondanák, miket, hogyan csinálnak, oldanak meg.

13. Írja le a rendőri intézkedésekkel kapcsolatos tapasztalatokat!

Nekem nincs személy szerint ilyen jellegű tapasztalatom.

4.3. Vélemények összesítése

Összességében az általam megkérdezettek pozitívan reagálnak a rendőri intézkedésekre, és megbíznak bennük, talán azért mert egyiküknek sem volt még negatív tapasztalatuk, nem kerültek összeütközésbe a törvénnyel, és nem folyt eljárás, amiben részt vettek volna.

A civilek szívesen fordulnak a rendőrhöz, ha problémájuk van. De fontosnak tartják, hogy a rendőr hogyan intézkedik, tisztelettudóan beszél-e velük, és nem-e „hordja fenn” az orrát.

Abban ők is egyet értenek a rendőrökkel, hogy a fiatalabb korosztály agresszívabb, és hogy a rendezvényeken fordul elő nagyobb valószínűséggel az előállítás. A megkérdezettek nem tesznek megjegyzéseket a rendőrökre, és nem bírálják a munkájukat, de ennek ellenére is sokszor előfordul, hogy a rendőr ellen panaszt tesznek. Sok esetben nagyon pitiáner ügyekről van szó, mint például, hogy a rendőr fején nem volt a pilotka, vagy, hogy nem beszélt tisztelettudóan, vagy, hogy nem a valós adatokat írta rá a csekkre. Ugyan akkor vannak komoly esetek is, amikor a rendőr bántalmazza az állampolgárt, megveri, vagy akár bűncselekményt követ el vele szemben. A rendőrség elleni panaszokat a vizsgáló civil testület eljárhat az alapvető jogokat érintő intézkedések esetében, de döntést ilyenkor is az országos rendőrfőkapitány hoz-

hat. Az emberi és polgári jogainak nyilatkozata rögzíti a jogok biztosítását, amelyből következik, hogy a rendőri munka alapjogvédő jellegű, és a civil kontroll jellemzi.⁷⁰

A civil kontrollnak két feltétele van: az egyik a társadalom demokratikus jellege, a másik pedig a rendőr iránti bizalom megingása. Amennyiben a társadalom érzékeli a közbiztonság romlását, akkor okkal és joggal teszik fel a kérdést a rendőri munka hiányosságára. A rendőrség civil felügyeletének döntő szerepet kell játszania a titkosság és a rendvédelem szakmai sajátosságai, a jogrend és a társadalmi elvárások közötti szakadék áthidalásában.⁷¹

A szakmai gyakorlat sajnos kevés volt ahhoz, hogy ki tudjak alakítani egy véleményt arról, hogy a társadalom, hogyan viszonyul a rendőrséghez, de azt én is látom, hogy szükség van a változtatásokra. Úgy gondolom, hogy az oktatás lenne a kiinduló pont. A legfontosabb, hogy a rendőr szakmai tapasztalatot gyűjtsön, mielőtt kikerül a társadalomba. Úgy nem lehet intézkedni, hogy azt se tudja a frissen végzett rendőr, hogy egy éles szituációba mit kellene tenni. Szerintem szükség volna az oktatás ideje alatt több szakmai gyakorlatra, vagy esetleg szituációs foglalkozásokra. Úgy gondolom, hogy ezek nagyon hasznosak lennének, mert az is kiderülne, hogy aki rendőrnek tanul alkalmas-e a rendőri hivatásra. Továbbá az a véleményem, mint civil állampolgár, hogy sok múlik a rendőr viselkedésén egy intézkedés során. Ha a rendőr kedvesebb, segítőkészebb lenne, és nem úgy venné a rá kiszabott feladatot, hogy púp a hátán, akkor sokkal inkább mozdítaná el a rendőrség hírnevét pozitívabb irányba. Végül úgy gondolom, hogy a társadalom legnagyobb problémáját a kisebbség okozza, illetve a fiatalok rétege. Velük van a legtöbb probléma a az intézkedések során. Erről nem csak én vélekedek így, hanem a rendőrök és az összes civil állampolgár. Ez a probléma nem a mai kor problémája, hanem az elmúlt évtizedekben is problémaként jelent meg. Sajnos nem tudom, hogy ezt a problémát hogyan lehet orvosolni, de talán ha ők nem lennének, akkor nem is lenne a rendőrségnek munkája.

⁷⁰Szikinger István: A rendőrség civil kontrollja Magyarországon és más államokban.
http://epa.oszk.hu/02300/02334/00027/pdf/EPA02334_Fundamentum_2007_02_087-093.pdf

⁷¹Szikinger István: A rendőrség civil kontrollja Magyarországon és más államokban. A civil kontroll szükségessége és lehetőségei Magyarországon
http://epa.oszk.hu/02300/02334/00027/pdf/EPA02334_Fundamentum_2007_02_087-093.pdf

5. Összefoglalás

Összegezve az eddigieket, a bűnözést teljes mértékben megszüntetni nem lehet, de meg kell tanulni együtt élni, megelőzni és visszaszorítani. E küzdelemhez azonban szükség van a lakosság és a rendőrség együttműködéséhez. De elengedhetetlen a hatóság szigorúbb fellépése a bűnözéssel szembeni harchoz. Illetve szükség van a szabályok követésére, mert a rendészeti feladatok végrehajtásának egy része hivatali tevékenység, melyben a szabályok követése követelményként lépett elő. A mai rendészeti szervezeti kultúra a múltból gyökerezik, de ma már tartalmazza a mai hivatali szervezetek sajátos jegyeit. A közjog ismeret elengedhetetlen, de nem csak ismerni kell, hanem tudni kell értelmezni az alapvető jogok katalógusát, a jogok tartalmi elemeit, érvényesülésük garanciáit, és az alapvető kötelezettségek rendszerét. Ismerni kell a rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagjainak alapvető törvényi korlátait. Tudni kell a büntetőjog fogalmát, feladatait, alapelveit, és az általános törvényi tényállás elemeit. Rendelkezzen átfogó ismerettel a szabálysértésekre vonatkozó szabályokról, valamint a szankció rendszerről. Ismerje a kényszerítő eszközök alkalmazásának feltételeit, továbbá a jogorvoslati és végrehajtási rendszer lényegi elemeit.⁷² Alapvető elvárás, hogy a szakmai és általános ismereteit, jártasságait, készségeit és képességeit folyamatosan fejlessze. Munkáját szakszerűen és színvonalasan lássa el. Vállaljon felelősséget tevékenységért, döntéseiért, valamint fogadja el és tegye magáévá a minőségi munkavégzés követelményrendszerét. Legyen nyitott az újdonságok befogadására és azok alkalmazására. Jellemezze az együttműködés, bajtársiasság, és a kollektivitás. Legyen megbízható, határozott és lojális. Vigye a rendőrség jó hírnevét, illetve tekintse a rendőri tevékenységet, olyan hivatásnak, amely nélkülözhetetlen szolgáltatást nyújt a társadalom egészének, és az egyes polgároknak.⁷³ Meg kell felelnie az előírt szabályoknak az öltözködése, viselete. Az egyenruha előírászerű és tiszteletet parancsoló, polgári öltözete pedig rendezett és tiszta legyen. Öltözködésében kerülje a szélsőségeket, munkahelyén, környezetében tartson rendet és tisztaságot. Életvitelével vívja ki környezete tiszteletét és megbecsülését. Ne adjon okot a társadalom rosszallására. Figyeljen arra, hogy magánéletében is példamutató magatartást tanúsít.⁷⁴ A polgárokkal szembeni követelményeknek is meg kell felelniük. Meg kell őrizniük az emberi méltóságukat. Oltalmazniuk kell őket, még akkor is fogvatartottak. A fogvatartottnak biztosítani kell a védelem jogát és a hozzátartozókkal való kapcsolattartást. A rendőr szolgálati munkáját a törvényesség, szakszerűség,

⁷²Pályakezdő tisztek kézikönyve 3. fejezet A rendőri hivatás 3.2. A rendőrrel szembeni követelmények BM kiadó, Bp. 2013. 25.o.

⁷³id. m. 26.o.

⁷⁴id. m. 27.o

tárgyszerűség, pontosság, gyorsaság és a határidők pontos betartása jellemeze. A rendőr legyen udvarias, türelmes, részleghajlástól, és előítéletektől mentes, ugyanakkor következetes és határozott. A rendőr a munkája során titoktartási kötelezettséggel rendelkezik. A szerzet információkat csak a feladatához szükséges mértékig használhatja fel.⁷⁵ A rendőrnek be kell tartania az etikai normákat is, melyet a 2007 július 4-én kiadott „A rendőri hivatás etikai kódexe” tartalmazza. A rendőr hivatástudatból kell, hogy ezt a szakmát válassza, de fontos hogy meg legyen benne a segítőkészség, a segítségnyújtás, és hogy meg lehessen bízni benne. Az etikai kódex tartalmazza a hivatásos állomány tagjainak tekintetében különösen a hűséget, a nemzeti érdek előnyben részesítését, a méltóságát, tisztességét, pártatlanságát, az együttműködését és az arányosságát. Mindezek mellett a vezetőkkel szemben is tiszteletet kel tanúsítani és meg kell felelni a számonkérési kötelezettségeknek.⁷⁶

Az állampolgárok szerint a rendőrség bővítésére lenne szükség a probléma megoldásához, mert így a rendőrség nem tudja maradéktalanul ellátni a feladatát. Hiányoznak a technikai felszerelések.⁷⁷ Illetve folyamatos fejlesztésre lenne szükség. Sokan a rendőri képzést kifogásolják. Az új képzési rendszernek, világosnak, átgondoltnak, több lépcsősnek, és egymásra épülőnek kellene lennie. De ez a mai napig nem valósult meg. Szükség lenne új jogszabályok megalkotására, módosítására és ennek folyamatos szinten tartására a korszerűsítés érdekében.⁷⁸ Mindezek mellett elvárható lenne a rendőrök megbecsültsége, a dicséretben részesítésük, illetve a fizetésben való növekedés. A rendőrség túl van terhelve, ezáltal sok bűnügy felderítetlenül marad, ezért szükség lenne az állomány létszámának növelésére. A sok felderítetlen bűnügy miatt a rendőrség megítélése eléggé negatív véleményt eredményez.

Pedig a rendőrség munkájához hozzájárulna a lakosság segítőkészsége, ami sajnos hiányzik, mert az állampolgárok nagy része nem szívesen segít a rendőrségnek. A rendőrség tárgyilagosabb szerepeltetése, bemutatása a tömegkommunikációban nélkülözhetetlen. A rendőrségnek részt kellene vállalnia a tömegkommunikációs stratégia kialakulásával és ennek érvényesítésével a média üzenetek formálásában. Gyakrabban kellene a médiában a pozitív eseményekről publikálni. Meg kellene határozni azt, hogy mit, kinek, hogyan közvetítsenek.⁷⁹

⁷⁵ Pályakezdő tisztek kézikönyve 3. fejezet A rendőri hivatás 3.2. A rendőrrel szembeni követelmények BM kiadó, Bp. 2013. 27-28.o

⁷⁶ id. m. 29.o

⁷⁷ Balogh Sándor: Rendőrség és társadalom, A társadalom és a rendészeti szervek tanulmányosorozata, Rendőrség és társadalom, A rendszerváltás magyar rendőrsége BM kiadó 1993. 46.o.

⁷⁸ id. m. 50,53.o.

⁷⁹ Dános Valér: A rendőrök önképe V. fejezet: A rendőri pályaelhagyás problémái BM-Hanns-Seidel Alapítvány Bp. 1992. 69.o.

A tömegkommunikáció inkább országos szinten ad negatív kritikát. Helyi szinten pedig a személyes vélemények alapján tükrözik a rendőrséget. A probléma oka, hogy a médiában leírtak nem nyújtanak segítséget az információk értelmezéséhez. Maga a kommunikáció nem más, mint egy adott rendszeren belüli információcsere az adó és a vevő között. Tehát a kommunikáció információátvitel, amely emberi relációkat és társadalmi viszonyokat fejez ki. A kommunikációnak két fajtája van a belső, és a külső kommunikáció, mely mindkettő esetben nagyon fontos a rendőr számára. A belső kommunikáció alapelvei a kölcsönösség, pontosság, egyértelműség, gyorsaság, következetesség, rendszeresség, kompetencia és politikamentesség. A legfontosabb eszközei az eligazítás, feladat meghatározás, parancs, utasítás, jelentés, különböző szintű értekezletek és a tájékoztatás. A rendőrségen belül folyó kommunikáció egyrészt formális, tehát hivatalos, másrészt informális, vagyis nem hivatalos módon történik. A formális belső kommunikáció szolgálati úton, valamint szakmai szervezetek információs rendszerein keresztül valósul meg. Minden dolgozó számára nélkülözhetetlen, hogy információt kapjon, gyűjtsön, elemezzen és értékeljen. Ha nincs megfelelő kommunikáció, akkor bizonytalanság jellemzi a rendőrt, ami ellensége a motivációnak, lojalitásnak és a jó munkateljesítménynek. Kommunikálni nem egyszerű, ezt tanulni és fejleszteni kell folyamatosan.⁸⁰ A rendőrség számára a külső kommunikáció is nagyon fontos, melynek a főbb irányai a lakosság, társszervek, önkormányzatok, partnerszervezetek és a média. A külső kommunikáció a szervezetekkel legtöbbször kétirányú, viszont a nyilvánosság felé egyirányú. A legfőbb alapelvei a gyors reagáló képesség, következetesség, érthetőség, rendezettség és az interaktivitás. Eszközei a sajtótájékoztató, írásos levelezés, telefonos kapcsolattartás útján, szakmai kapcsolatépítés, konferencián való részvétel, szakmai publikációk megjelenése, előadások és a lakossági fórumok útján valósul meg. Legfontosabb szempont, hogy kommunikációnk kellően tükrözze a rendőrség imázsát.⁸¹ A legfontosabb, hogy az adott szerv csak a vele kapcsolatos információkat adhatja ki a média számára. Meg kell válogatni, hogy milyen információt szolgáltatathatunk ki tömegkommunikációnak. A véleményem szerint szükség van rá, mert a média csak a rosszat közvetíti a társadalom számára, pedig fontos lenne a pozitív intézkedés közvetítése is, mert ez által a rendőrt jobban elismernék, és így sikeresebb lenne a hivatásában. Igaz a sikerért sokat kell dolgozni, de a sok munka meghozza a „gyümölcsét”. Ha már valaki megismerte a kudarcot, akkor tudja igazán értékelni a sikert, mert megtanulja megbecsülni. Igazi értékke akkor válik, ha reális, valódi értékek mentén tesz és gondolkodik a rendőr. De

⁸⁰Pályakezdő tisztek kézikönyve 10. fejezet vezetői kommunikáció 10.1 Kommunikáció fogalma, fejlődése, a Belső kommunikáció BM kiadó, Bp. 2013. 114-117.o.

⁸¹id. m. 114-117.o.

vigyázni kell, mert a siker el is ronthat mindent. Ezért minden esetben higgadtan, és mérsékelten kell kezelni. A siker, a dicsőség és a beosztás mulandó, mert aki sikeres, annak sok irigye van. Ezért kellően visszafogottnak, és szerénynek kell lenni. A sikert, és ami mögötte van, együtt kell szemügyre venni, mert nem szabad elfelejteni a barátokat, a találkozásokat, a segítőtőket, kollégákat és a családot sem, mert ők járultak hozzá az előrejutáshoz.

Mindenért meg kell küzdeni és dolgozni, nem fog csak úgy az ölünkbe hullani. A közdelem pedig erősít, bátorít, és újabb tettekre sarkal. A siker a tudáson, szorgalmon és a szerencsén múlik.⁸²

⁸²Horváth József: Szolgálj tisztességgel! Gondolatok a rendőri hivatás etikájáról. A segítségnyújtás BM kiadó, Bp. 2003. 76-77.o.

6. Irodalom

Nyomtatott források

Balogh Sándor: Rendőrség és társadalom BM kiadó, Bp. 1993.

Dános Valér: A rendőrök önképe BM-Hanns-Seidel Alapítvány Bp. 1992.

Finszter Géza: A rendészet elmélete KJK-KERSZÖV kiadó, Bp. 2003.

Gottlieb, Gerhard-Kröszel Károly-Preste, Bernhard: A magyar rendőrség reformja Felix Verlag, Holzkirchenobb, 1998.

Horváth József: Szolgálg tisztességgel! BM kiadó Bp. 2003.

Krémer Ferenc: A rendőri hatalom természete. Társadalmi szerep és foglalkozási kultúra. Napvilág kiadó, Bp. 2003.

Krémer Ferenc: Szociológiai alapismeretek. Kézikönyv rendvédelmi hallgatók számára Rejtjel Kiadó, Bp. 2003.

Pályakezdő tisztek kézikönyve (szerk. Horváth József)BM kiadó Bp. 2013

Internetes források

Krémer Ferenc: A rendőrség társadalmi szerepe szociológiai szempontból
<http://www.mtapti.hu/mszt/19981/kremer.htm>

Szikinger István: A rendőrség civil kontrollja Magyarországon és más államokban.
http://epa.oszk.hu/02300/02334/00027/pdf/EPA02334_Fundamentum_2007_02_087-093.pdf
1994 évi XXXIV. tv - A rendőrségről szóló törvény

30/2011. (IX. 22.) BM rendelet - A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló rendelet